II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2021/2268,

annettu 6 päivänä syyskuuta 2021,

komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/653 vahvistettujen teknisten sääntelystandardien muuttamisesta useita sijoitusvaihtoehtoja sisältävien vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen ja vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden (PRIIP-tuotteet) tuottonäkymien perustana olevan menetelmän ja esitystavan, kulujen esittämisen ja yleisten kuluindikaattoreiden laskentamenetelmän ja aiempaa tuotto- tai arvonkehitystä koskevien tietojen esittämisen ja sisällön osalta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1286/2014 32 artiklassa tarkoitettujen rahasto-osuuksia tarjoavien PRIIP-tuotteiden kehittäjiin sovellettavan siirtymäjärjestelyn yhdenmukaistamisesta kyseisessä artiklassa vahvistetun pidennetyn siirtymäjärjestelyn kanssa

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista 26 päivänä marraskuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1286/2014 ([1]) ja erityisesti sen 8 artiklan 5 kohdan ja 10 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/653 ([2]) ensimmäisinä soveltamisvuosina saadut kokemukset ovat osoittaneet, että tiettyjä avaintietoasiakirjojen esitystapaa ja sisältöä koskevia elementtejä on tarkistettava. Tarkistus on tarpeen sen varmistamiseksi, että yksityissijoittajille annetaan edelleen asianmukaista tietoa erityyppisistä vähittäismarkkinoille tarkoitetuista paketoiduista ja vakuutusmuotoisista sijoitustuotteista, jäljempänä 'PRIIP-tuotteet', riippumatta erityisistä markkinaolosuhteista, erityisesti silloin, kun markkinoiden tulos on ollut pitkällä aikavälillä positiivinen.

(2) Jotta yksityissijoittajille voitaisiin antaa ymmärrettäviä, harhaanjohtamattomia ja erityyppisten PRIIP-tuotteiden kannalta merkityksellisiä tietoja, avaintietoasiakirjoissa esitettyjen tuottonäkymien ei pitäisi antaa liian myönteisiä tulevaisuudennäkymiä. Sijoitusvaihtoehtojen tuotto ja strukturoimattomien sijoitusrahastojen ja muiden samankaltaisten PRIIP-tuotteiden tuotto ovat suoraan yhteydessä toisiinsa. Sen vuoksi tuottonäkymien esittämisen perustana olevaa menetelmää olisi mukautettava siten, että vältetään turvautuminen tilastolliseen menetelmään,

([1]) EUVL L 352, 9.12.2014, s. 1.

([2]) Komission delegoitu asetus (EU) 2017/653, annettu 8 päivänä maaliskuuta 2017, vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1286/2014 täydentämisestä vahvistamalla teknisiä sääntelystandardeja avaintietoasiakirjojen esittämisestä, sisällöstä, uudelleentarkastelusta ja tarkistamisesta sekä tällaisten asiakirjojen toimittamista koskevan vaatimuksen täyttämisen edellytyksistä (EUVL L 100, 12.4.2017, s. 1).

joka tuottaa havaittuja tuottoja mahdollisesti paisuttavia tuottonäkymiä. Tuottonäkymien esittämisen perustana olevia menetelmiä olisi myös mukautettava sen varmistamiseksi, että näkymät perustuvat pidemmältä aikaväliltä havaittuun tuottoon ja niihin sisältyvät sekä positiivisen että negatiivisen kasvun jaksot, jolloin saadaan ajan myötä aikaan vakaampia tuottonäkymiä ja minimoidaan myötäsykliset tulokset. Tuottonäkymien esittämismenetelmien kyky tuottaa asianmukaisia ennakoivia arvioita on osoitettu toteutumatesteillä, joissa verrataan kyseisen menetelmän tuloksia PRIIP-tuotteiden toteutuneeseen tuottoon.

(3) Jotta tuottonäkymiä ei pidettäisi parhaina arvioina, on tarpeen antaa näkyvämpiä varoituksia näistä näkymistä. Näiden näkymien perustana olevia olettamuksia koskevien lisätietojen esittäminen yksinkertaisella tavalla vähentäisi myös riskiä mahdollisia tulevia tuottoja koskevista aiheettomista odotuksista.

(4) Kuluja koskevat tiedot ovat tärkeitä yksityissijoittajille eri PRIIP-tuotteita vertailtaessa. Jotta yksityissijoittajat ymmärtäisivät paremmin eri PRIIP-tuotteiden eri kulurakenteet ja niiden merkityksen yksilökohtaisiin tilanteisiinsa, kuluja koskevissa avaintietoasiakirjoissa oleviin tietoihin olisi sisällyttävä kuvaus tärkeimmistä kustannustekijöistä. PRIIP-tuotteita koskevan neuvonnan ja niiden myynnin helpottamiseksi yksittäisiä kustannustekijöitä koskevat indikaattorit olisi lisäksi yhdenmukaistettava unionin alakohtaisen lainsäädännön, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU ([3]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/97 ([4]), nojalla annettavien tietojen kanssa. Samalla on varmistettava, että PRIIP-tuotteiden kokonaiskustannukset ovat vertailukelpoisia kaikentyyppisten PRIIP-tuotteiden välillä. Avaintietoasiakirjoissa olevien yleisten kuluindikaattorien merkitystä olisi selvennettävä, jotta yksityissijoittajat ymmärtäisivät paremmin tällaiset yleiset kuluindikaattorit.

(5) Jotta voitaisiin ottaa paremmin huomioon tiettyjen omaisuusluokkien ja sellaisten PRIIP-tuotteiden taloudelliset ominaisuudet, jotka eivät tuota riittävästi liiketoimia markkinamuutosten poistamiseksi riittävällä tilastollisella varmuudella, liiketoimikulujen tarkistetussa laskentamenetelmässä olisi käytettävä eriytetympää ja suhteutetumpaa lähestymistapaa. Tässä menetelmässä olisi myös poistettava mahdolliset negatiivisten liiketoimikulujen esiintymät, jotta vältetään yksityissijoittajien hämmentämisen riski.

(6) Sellaisten PRIIP-tuotteiden osalta, jotka tarjoavat erilaisia sijoitusvaihtoehtoja, olisi säädettävä kuluja koskevien tietojen mukautetusta esittämisestä, jotta yksityissijoittajat ymmärtäisivät paremmin eri sijoitusvaihtoehtojen kustannusvaikutukset.

(7) Jotta yksityissijoittajat voisivat havainnoida, ymmärtää ja verrata lineaaristen PRIIP-tuotteiden ja lineaaristen sijoitusvaihtoehtojen tuottojen volatiliteettia sekä aiempia tuottoja tietyissä markkinaolosuhteissa, on tarpeen vahvistaa delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/653 tiettyjä aiemman tuotto- ja arvonkehityksen vakiomuotoista sisältöä ja esitystapaa koskevia vaatimuksia sisällyttämällä niihin tiettyjä komission asetuksessa (EU) N:o 583/2010 ([5]) vahvistettuja sääntöjä ja mukauttamalla niitä. Aiemman tuotto- ja arvonkehityksen vakiomuotoisen sisällön ja esitystavan olisi täydennettävä tuottonäkymistä saatavia tietoja. Kyseisiä lineaarisia PRIIP-tuotteita ja lineaarisia sijoitusvaihtoehtoja koskevissa avaintietoasiakirjoissa olisi oltava osiossa ”Muut olennaiset tiedot” ristiviittauksia erillisiin asiakirjoihin tai verkkosivustoihin, jotka sisältävät aiempaa tuotto- ja arvonkehitystä koskevia tietoja.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19).

([5]) Komission asetus (EU) N:o 583/2010, annettu 1 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta sijoittajalle annettavien avaintietojen osalta ja avaintietojen tai tarjousesitteen toimittamisessa muuta pysyvää välinettä kuin paperia käyttäen tai verkkosivuston välityksellä noudatettavien ehtojen osalta (EUVL L 176, 10.7.2010, s. 1).

(8) Asetuksen (EU) N:o 1286/2014 32 artiklan 1 kohdan nojalla rahoitusyhtiöt, sijoitusyhtiöt ja yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevaa neuvontaa antavat tai niitä myyvät henkilöt vapautetaan kyseisen asetuksen mukaisista velvoitteista 31 päivään joulukuuta 2021 saakka. Kun jäsenvaltio soveltaa yksityissijoittajille tarjottaviin muihin kuin yhteissijoitusyritysten rahastoihin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY ([6]) 78–81 artiklassa vahvistettuja avaintietoasiakirjan muotoa ja sisältöä koskevia sääntöjä, asetuksen (EU) N:o 1286/2014 32 artiklan 1 kohdassa säädettyä vapautusta sovelletaan rahastoyhtiöihin, sijoitusyhtiöihin ja henkilöihin, jotka antavat tällaisten rahastojen osuuksia koskevaa neuvontaa tai myyvät niitä yksityissijoittajille. Jotta näihin rahastoihin sovellettaisiin siirtymäkaudella johdonmukaista oikeudellista järjestelyä, delegoidun asetuksen (EU) 2017/653 14 artiklan 2 kohdassa, jota sovelletaan kyseisen delegoidun asetuksen 18 artiklan mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2021 saakka, annetaan vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen ja vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden kehittäjille, jäljempänä 'PRIIP-tuotteiden kehittäjät', mahdollisuus käyttää edelleen tällaisia direktiivin 2009/65/EY 78–81 artiklan mukaisesti laadittuja asiakirjoja, jos vähintään yksi sijoitusvaihtoehdoista on yhteissijoitusyrityksen rahasto tai muu kuin yhteissijoitusyrityksen rahasto. Komission ehdotuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ([7]) asetuksen (EU) N:o 1286/2014 muuttamisesta ehdotetaan kyseisen asetuksen 32 artiklassa tarkoitettujen siirtymäjärjestelyjen voimassaolon jatkamista 30 päivään kesäkuuta 2022 saakka. PRIIP-tuotteiden kehittäjien on voitava jatkaa direktiivin 2009/65/EY 78–81 artiklan mukaisesti laadittujen asiakirjojen käyttöä, niin kauan kuin kyseiset siirtymäjärjestelyt ovat käytössä.

(9) Sen vuoksi delegoitua asetusta (EU) 2017/653 olisi muutettava.

(10) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnoksiin, jotka Euroopan pankkiviranomainen, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, jäljempänä 'Euroopan valvontaviranomaiset', ovat toimittaneet komissiolle.

(11) Euroopan valvontaviranomaiset ovat järjestäneet avoimia julkisia kuulemisia teknisten sääntelystandardien luonnoksista, joihin tämä asetus perustuu, analysoineet niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytäneet neuvoja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 ([8]) 37 artiklan mukaisesti perustetulta pankkialan osallisryhmältä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1094/2010 ([9]) 37 artiklan mukaisesti perustetulta vakuutus- ja jälleenvakuutusalan osallisryhmältä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([10]) 37 artiklan mukaisesti perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä.

(12) Koska tekniset sääntelystandardit liittyvät läheisesti toisiinsa ja jotta voidaan varmistaa, että niissä käyttöön otetut vaatimukset ovat keskenään täysin johdonmukaiset, on aiheellista antaa yksi säädös, jolla muutetaan delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/653 vahvistettuja teknisiä sääntelystandardeja.

(13) Jotta PRIIP-tuotteiden kehittäjille ja PRIIP-tuotteista neuvoja antaville tai PRIIP-tuotteita myyville henkilöille annettaisiin riittävästi aikaa valmistautua velvoitteeseen laatia avaintietoasiakirja uusien vaatimusten mukaisesti, tätä asetusta olisi sovellettava 1 päivästä heinäkuuta 2022,

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32).

([7]) COM(2021) 397.

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan delegoitu asetus (EU) 2017/653 seuraavasti:

1) Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) lisätään ensimmäiseen kohtaan f–i alakohta seuraavasti:

”f) soveltuvissa tapauksissa, joissa PRIIP-tuotteen kehittäjä kuuluu yritysryhmään oikeudellisia, hallinnollisia tai markkinointitarkoituksia varten, kyseisen ryhmän nimi;

g) jos PRIIP-tuote on muodoltaan siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittava yritys (yhteissijoitusyritys) tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto, yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tunnistetiedot, mukaan lukien niiden osakeluokka tai alarahasto, on ilmoitettava näkyvästi;

h) soveltuvissa tapauksissa toimilupaa koskevat tiedot;

i) jos PRIIP-tuote on muodoltaan yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto ja tapauksissa, joissa yhteissijoitusyritystä hoitaa direktiivin 2009/65/EY 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määritelty rahastoyhtiö tai se on kyseisen direktiivin 27 artiklassa tarkoitettu sijoitusyhtiö, jäljempänä yhteisesti ’yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiö’, joka käyttää kyseisen yhteissijoitusyrityksen osalta kyseisen direktiivin 16 artiklan mukaisia oikeuksia, tai tapauksissa, joissa vaihtoehtoista sijoitusrahastoa hoitaa tosiasiallisesti vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitaja, joka käyttää kyseistä vaihtoehtoista sijoitusrahastoa koskevia Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU (*) 31, 32 ja 33 artiklan mukaisia oikeuksia, mukaan on liitettävä lisälausunto tästä seikasta.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”Kun kyseessä on alarahasto tai osakelaji, ensimmäisen kohdan g alakohtaa sovellettaessa yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston nimen on oltava alarahaston tai osakelajin nimen mukainen. Jos yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston, alarahaston tai osakelajin yksilöivä tunnusnumero on olemassa, sen on oltava osa yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tunnistetta.”;

2) muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) lisätään 2 a, 2 b ja 2 c kohta seuraavasti:

”2 a. Jos PRIIP-tuote on muodoltaan yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto, avaintietoasiakirjan osion ”Mikä tämä tuote on?” tietojen on katettava ne yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston olennaiset piirteet, joista yksityissijoittajalle on ilmoitettava, vaikka nämä ominaisuudet eivät olisi osa direktiivin 2009/65/EY 68 artiklassa tarkoitettua yhteissijoitusyrityksen tarjousesitteessä esitettyä tavoitteiden ja investointipolitiikan kuvausta tai direktiivin 2011/61/EU 23 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua kuvausta vaihtoehtoisen sijoitusrahaston sijoitusstrategiasta ja tavoitteista, mukaan lukien

a) kyseeseen tulevien sijoitusten kohteena olevien rahoitusvälineiden tärkeimmät luokat;

b) sijoittajan mahdollisuus lunastaa yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston osuuksia pyynnöstä, ja tähän liittyen ilmoitus osuuksien merkintä- ja lunastustiheydestä, tai soveltuvissa tapauksissa maininta siitä, että osuuksia ei ole mahdollista lunastaa pyynnöstä;

c) tieto siitä, onko yhteissijoitusyrityksellä tai vaihtoehtoisella sijoitusrahastolla jokin tietty teollisiin, maantieteellisiin tai muihin markkinasektoreihin taikka erityisiin omaisuusluokkiin liittyvä tavoite;

d) tieto siitä, salliiko yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto harkinnanvaltaiset valinnat tehtävien yksittäisten sijoitusten suhteen ja merkitseekö tämä suoraan tai implisiittisesti jonkin vertailuarvon käyttöä ja jos niin minkä;

e) tieto siitä, jaetaanko osinkotulo vai sijoitetaanko se uudelleen.

Ensimmäisen kohdan d alakohdan tapauksissa, jotka liittyvät jonkin vertailuarvon käyttöön, on ilmoitettava liikkumavara suhteessa tähän vertailuarvoon, ja jos yhteissijoitusyrityksellä tai vaihtoehtoisella sijoitusrahastolla on indeksin seuraamiseen liittyvä tavoite, se on mainittava.

2 b. Edellä 2 a kohdassa tarkoitettuihin tietoihin on tarvittaessa sisällyttävä seuraavat tiedot:

a) jos yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto sijoittaa joukkovelkakirjoihin, ilmoitus siitä, ovatko kyseiset joukkovelkakirjat yhteisöjen, hallitusten tai muiden tahojen liikkeelle laskemia, ja soveltuvin osin mahdolliset vähimmäisluokitusvaatimukset;

b) jos yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto on strukturoitu sijoitusrahasto, yksinkertaisella kielellä laadittu selvitys kaikista seikoista, joita tarvitaan oikean käsityksen saamiseksi tuotosta sekä tekijöistä, joiden pohjalta tuloksen ennakoidaan määräytyvän, mukaan lukien tarvittaessa viittaukset yhteissijoitusyrityksen tarjousesitteen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston sijoitusstrategian ja tavoitteiden kuvauksen tietoihin algoritmista ja sen käytöstä;

c) jos varat valitaan tiettyjen perusteiden mukaisesti, selvitys näistä perusteista, kuten ”kasvu”, ”arvo” tai ”suuret osingot”;

d) jos käytetään erityisiä varainhoitomenetelmiä, joihin voi kuulua suojaus (hedging), arbitraasi tai vivutus (leverage), yksinkertaisella kielellä laadittu selvitys tekijöistä, joiden pohjalta yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tuloksen ennakoidaan määräytyvän.

2 c. Edellä 2 a ja 2 b kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa on erotettava toisistaan 2 a kohdan a ja c alakohdassa ja 2 b kohdan a alakohdassa tarkoitetut laajat sijoitusluokat sekä 2 a kohdan d alakohdassa ja 2 b kohdan b, c ja d alakohdassa tarkoitettu yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajan kyseisiin sijoituksiin soveltama lähestymistapa.

Avaintietoasiakirjan osio ”Mikä tämä tuote on?” voi sisältää muitakin kuin 2 a ja 2 b kohdassa lueteltuja seikkoja, mukaan lukien kuvaus yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston sijoitusstrategiasta, jos tällaiset elementit ovat tarpeen yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tavoitteiden ja sijoituspolitiikan asianmukaista kuvausta varten.”;

b) lisätään 6 ja 7 kohta seuraavasti:

”6. Jos PRIIP-tuote on muodoltaan yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto, tämän asetuksen liitteissä II ja III tarkoitettujen riskien tunnistamisessa ja selittämisessä on noudatettava sisäistä riskintunnistus-, -arviointi-, -hallinta- ja -seurantaprosessia, jonka on hyväksynyt yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiö direktiivin 2009/65/EY mukaisesti tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitaja direktiivin 2011/61/EU mukaisesti. Jos rahastoyhtiö hoitaa useampaa kuin yhtä yhteissijoitusyritystä tai jos vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitaja hoitaa useampaa kuin yhtä vaihtoehtoista sijoitusrahastoa, riskit on tunnistettava ja selitettävä johdonmukaisesti.

7. Jos PRIIP-tuote on muodoltaan yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto, avaintietoasiakirjan osion ”Mikä tämä tuote on?” on sisällettävä seuraavat tiedot kunkin jäsenvaltion, jossa yhteissijoitusyritystä tai vaihtoehtoista sijoitusrahastoa markkinoidaan, osalta:

a) säilytysyhteisön nimi;

b) mistä ja miten saa lisätietoa yhteissijoitusyrityksestä tai vaihtoehtoisesta sijoitusrahastosta, yhteissijoitusyrityksen tarjousesitteen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston sijoitusstrategian ja tavoitteiden kuvauksen, direktiivin 2009/65/EY 68 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetun yhteissijoitusyrityksen tuoreimman vuosikertomuksen ja mahdollisen tuoreemman puolivuotiskatsauksen tai direktiivin 2011/61/EU 22 artiklassa tarkoitetun vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tuoreimman vuosikertomuksen; tässä yhteydessä on mainittava, millä kielellä tai kielillä nämä asiakirjat ovat saatavilla ja että ne ovat saatavissa veloituksetta;

c) mistä ja miten saa muuta käytännön tietoa, kuten ajantasaiset tiedot osuuksien hinnoista.”;

3) muutetaan 5 artikla seuraavasti:

a) Lisätään 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Soveltuvissa tapauksissa on lisättävä näkyvä varoitus lisäkustannuksista, joita PRIIP-tuotetta myyvän tai siitä neuvoja antavat henkilöt voivat veloittaa.”;

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. PRIIP-tuotteiden kehittäjien on yksilöitävä avaintietoasiakirjan osiossa ”Mitä kuluja sijoittajalle aiheutuu” olevassa taulukossa ”Kulujen rakenne” seuraavien kulutyyppien yleiset kuluindikaattorit:

a) kertaluonteiset kulut, kuten osallistumis- ja irtautumiskustannukset;

b) mahdolliset toistuvat kulut, erottaen toisistaan salkun liiketoimikulut ja muut toistuvat kulut;

c) mahdolliset satunnaiset kulut, kuten tulosperusteiset palkkiot tai voitonjako-osuudet.”;

c) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. PRIIP-tuotteiden kehittäjien on kuvattava avaintietoasiakirjan osiossa ”Mitä kuluja sijoittajalle aiheutuu” olevassa taulukossa ”Kulujen rakenne” kaikki eri kustannukset liitteen VII mukaisesti ja täsmennettävä, missä ja miten nämä kustannukset voivat poiketa yksityissijoittajalle mahdollisesti aiheutuvista tosiasiallisista kustannuksista ja missä ja miten tällaiset kustannukset voivat riippua siitä, käyttääkö yksityissijoittaja tiettyjä optioita vai ei.”;

4) lisätään 8 artiklaan 3 kohta seuraavasti:

”3. Liitteessä VIII olevan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyjen yhteissijoitusyritysten, kyseisessä liitteessä olevan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyjen vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen tai kyseisessä liitteessä olevan 1 kohdan c alakohdassa määriteltyjen sijoitussidonnaisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta avaintietoasiakirjan osion ”Muut olennaiset tiedot” on sisällettävä

a) linkki verkkosivustolle tai viittaus asiakirjaan, jolla on saatavilla PRIIP-tuotteen kehittäjän liitteen VIII mukaisesti julkistamat tiedot aiemmasta tuotto- ja arvonkehityksestä;

b) niiden vuosien lukumäärä, joilta aiemmat tuotto- ja arvonkehitystiedot esitetään.

Sellaisten liitteessä II olevan 1 osan 5 kohdassa tarkoitettujen PRIIP-tuotteiden osalta, jotka ovat avoimia rahastoja tai muita merkintäkelpoisia PRIIP-tuotteita, aiemmat tuottonäkymien laskelmat on julkaistava kuukausittain, ja osiossa ”Muut olennaiset tiedot” on ilmoitettava, mistä laskelmat löytyvät.”;

5) korvataan II luvun otsikko seuraavasti:

”II LUKU

USEITA SIJOITUSVAIHTOEHTOJA SISÄLTÄVIEN PRIIP-TUOTTEIDEN AVAINTIETOASIAKIRJOJA KOSKEVAT ERITYISSÄÄNNÖKSET”;

6) korvataan 10 artiklan a ja b alakohta seuraavasti:

”a) yksi avaintietoasiakirja, joka sisältää I luvun mukaiset PRIIP-tuotetta koskevat tiedot, jokaista PRIIP-tuotteen sisältämää sijoitusvaihtoehtoa kohden, mukaan lukien PRIIP-tuotetta kokonaisuutena koskevat tiedot siten, että jokaisesta avaintietoasiakirjasta käy ilmi, että yksityissijoittaja sijoittaa vain yhteen sijoitusvaihtoehtoon;

b) yleinen avaintietoasiakirja, jossa PRIIP-tuote kuvataan I luvun mukaisesti, ellei 11–14 artiklassa toisin mainita, mukaan lukien kuvaus siitä, mistä kutakin sijoitusvaihtoehtoa koskevat erityiset tiedot löytyvät.”;

7) poistetaan 11 artiklan c alakohta;

8) muutetaan 12 artikla seuraavasti:

a) poistetaan 1 kohdan d alakohta;

b) poistetaan 2 kohta;

9) korvataan 13 ja 14 artikla seuraavasti:

”*13 artikla*

Yleisen avaintietoasiakirjan osio ”Mitä kuluja sijoittajalle aiheutuu?”

Poiketen siitä, mitä 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, PRIIP-tuotteiden kehittäjien on osiossa ”Mitä kuluja sijoittajalle aiheutuu?” ilmoitettava seuraavat tiedot:

a) jos PRIIP-tuotteen muita kuluja kuin sijoitusvaihtoehdosta aiheutuvia kuluja ei voida esittää yhtenä lukuna, mukaan lukien tapaukset, joissa kulut vaihtelevat valitun sijoitusvaihtoehdon mukaan:

   i) PRIIP-tuotteeseen liittyvät eri kulut liitteessä VII esitetyissä taulukoissa ”’Ajan myötä kertyvät kulut” ja ”Kulujen rakenne”;

   ii) lausunto siitä, että yksityissijoittajalle aiheutuvat kulut vaihtelevat sijoitusvaihtoehtojen mukaan;

b) jos PRIIP-tuotteen muut kulut kuin sijoitusvaihtoehdoista aiheutuvat kulut voidaan esittää yhtenä lukuna:

   i) kyseiset kulut esitettynä eri kohdassa kuin PRIIP-tuotteen tarjoamiin sijoitusvaihtoihin liittyvät eri kulut liitteessä VII esitetyissä taulukoissa ”Ajan myötä kertyvät kulut” ja ”Kulujen rakenne”;

   ii) lausunto siitä, että yksityissijoittajalle aiheutuvat kokonaiskulut koostuvat valittujen sijoitusvaihtoehtojen kulujen ja PRIIP-tuotteeseen liittyvien muiden kulujen yhdistelmästä ja että ne vaihtelevat sijoitusvaihtoehtojen mukaan.

14 artikla

Kutakin sijoitusvaihtoehtoa koskevat erityistiedot

Kutakin 10 artiklan b alakohdassa tarkoitettua sijoitusvaihtoehtoa koskevat erityistiedot on annettava erityistietoasiakirjassa, joka täydentää yleistä avaintietoasiakirjaa. PRIIP-tuotteiden kehittäjien on sisällytettävä kunkin sijoitusvaihtoehdon osalta kaikki seuraavat tiedot:

a) ymmärrettävyyttä koskeva varoitus tarvittaessa;

b) sijoitustavoitteet, keinot niiden saavuttamiseksi ja suunnitellut kohdemarkkinat 2 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti;

c) yleinen riski-indikaattori ja selitys sekä tuottonäkymät 3 artiklan mukaisesti;

d) kulut esitettyinä 5 artiklan mukaisesti, mukaan lukien lausunto siitä, sisältävätkö nämä kulut kaikki PRIIP-tuotteeseen liittyvät kulut, jos yksityissijoittaja sijoittaa ainoastaan kyseiseen sijoitusvaihtoehtoon;

e) niiden sijoitusvaihtoehtojen osalta, jotka ovat liitteessä VIII olevan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyjä yhteissijoitusyrityksiä, kyseisessä liitteessä olevan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyjä vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja tai kyseisessä liitteessä olevan 1 kohdan c alakohdassa määriteltyjä sijoitussidonnaisia vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita, tiedot aiemmasta tuotto- tai arvonkehityksestä 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Tämän kohdan a–e alakohdassa tarkoitettujen tietojen on noudatettava liitteessä I vahvistetun mallin vastaavien osien rakennetta.”;

10) lisätään II a luku seuraavasti:

”II a LUKU

Tiettyjen yhteissijoitusyritysten ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen avaintietoasiakirjoja koskevat erityissäännökset

14 a artikla

Yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen alarahastot

1. Jos yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto koostuu kahdesta tai useammasta alarahastosta, kustakin yksittäisestä alarahastosta on laadittava erillinen avaintietoasiakirja.

2. Kunkin 1 kohdassa tarkoitetun avaintietoasiakirjan osiossa ”Mikä tämä tuote on?” on oltava seuraavat tiedot:

a) lausunto siitä, että avaintietoasiakirja koskee yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston alarahastoa, ja soveltuvissa tapauksissa tieto siitä, että yhteissijoitusyrityksen tarjousesite tai kuvaus vaihtoehtoisen sijoitusrahaston sijoitusstrategiasta ja tavoitteista ja määräaikaiskatsaukset on laadittu avaintietoasiakirjan alussa nimettyä koko yhteissijoitusyritystä tai vaihtoehtoista sijoitusrahastoa varten;

b) tieto siitä, ovatko alarahaston varat ja vastuut lakisääteisesti erillisiä muista alarahastoista vai eivät ja miten tämä voi vaikuttaa sijoittajaan;

c) tieto siitä, onko yksityissijoittajalla oikeus vaihtaa alarahaston osuuksiin tekemänsä sijoitukset toisen alarahaston osuuksiksi ja jos on, mistä saa tietoa siitä, miten tätä oikeutta käytetään.

3. Jos yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiö tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitaja veloittaa yksityissijoittajalta maksun sijoituksen vaihtamisesta 2 kohdan c alakohdan mukaisesti ja jos kyseinen maksu poikkeaa osuuksien oston tai myynnin vakiomaksusta, maksu on ilmoitettava erikseen avaintietoasiakirjan osiossa ”Mitä kuluja sijoittajalle aiheutuu?”.

14 b artikla

Yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen osakelajit

1. Jos yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto muodostuu useammasta kuin yhdestä osuus- tai osakelajista, avaintietoasiakirja on laadittava jokaista osuus- tai osakelajia varten.

2. Saman yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston kahta tai useampaa osuus- tai osakelajia koskevat avaintietoasiakirjat voidaan yhdistää samaan avaintietoasiakirjaan edellyttäen, että tuloksena oleva asiakirja täyttää kaikki avaintietoasiakirjan pituutta, kieltä ja esitystapaa koskevat vaatimukset.

3. Yhteissijoitusyritysten rahastoyhtiö tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitaja voi valita jonkin osuus- tai osakelajin edustamaan yhtä tai useampaa muuta yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston osuus- tai osakelajia, edellyttäen että valinta on asiallinen ja selkeä eikä johda harhaan kyseisiin muihin luokkiin sijoittavia yksityissijoittajia. Tällaisissa tapauksissa avaintietoasiakirjan osiossa ”Mitkä ovat riskit ja mitä tuottoa sijoittaja voi saada?” on selvitettävä näihin muihin osuus- tai osakelajeihin liittyvät mahdolliset merkittävät riskit. Edustavaan osuus- tai osakelajiin perustuva avaintietoasiakirja voidaan toimittaa kyseessä oleviin muihin osuus- tai osakelajeihin sijoittaville yksityissijoittajille.

4. Keskenään erilaisia osuus- tai osakelajeja ei saa yhdistää 3 kohdassa tarkoitetuksi yhdistetyksi edustavaksi osuus- tai osakelajiksi.

5. Yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajan on pidettävä kirjaa siitä, mitkä muut osuus- tai osakelajit ovat edustettuina 3 kohdassa tarkoitetussa edustavassa osuus- tai osakelajissa ja millä perusteilla.

6. Avaintietoasiakirjan osiota ”Mikä tämä tuote on?” on soveltuvissa tapauksissa täydennettävä ilmoittamalla, mikä osuus- tai osakelaji on valittu edustavaksi, ja käytettävä siitä tällöin samaa nimeä kuin yhteissijoitusyrityksen tarjousesitteessä tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston sijoitusstrategian ja -tavoitteiden kuvauksessa.

7. Kyseisessä osiossa on myös ilmoitettava, mistä yksityissijoittajat voivat saada tietoa yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen muista heidän omassa jäsenvaltiossa markkinoiduista osuus- tai osakelajeista.

14 c artikla

Yhteissijoitusyritykset tai vaihtoehtoiset sijoitusrahastot rahasto-osuusrahastona

1. Jos yhteissijoitusyritys sijoittaa merkittävän osuuden varoistaan muihin yhteissijoitusyrityksiin tai direktiivin 2009/65/EY 50 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuihin muihin yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin, avaintietoasiakirjaan sisältyvässä yhteissijoitusyrityksen tavoitteiden ja sijoituspolitiikan kuvauksessa on oltava lyhyt selvitys siitä, miten muut yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset valitaan jatkuvalta pohjalta. Jos yhteissijoitusyritys on hedgerahasto-osuusrahasto, avaintietoasiakirjaan on sisällytettävä tiedot sellaisten unionin ulkopuolelle sijoittautuneiden vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen ostamisesta, jotka eivät ole valvonnan alaisia.

2. Jos vaihtoehtoinen sijoitusrahasto sijoittaa merkittävän osan varoistaan muihin yhteissijoitusyrityksiin tai vaihtoehtoisiin sijoitusrahastoihin, 1 ja 2 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin.

14 d artikla

Feeder-yhteissijoitusyritys

1. Direktiivin 2009/65/EY 58 artiklassa määritellyn feeder-yhteissijoitusyrityksen avaintietoasiakirjan osion ”Mikä tämä tuote on?” on sisällettävä seuraavat feeder-yhteissijoitusyritystä koskevat tiedot:

a) ilmoitus siitä, että feeder-yhteissijoitusyrityksen yksityissijoittajat saavat pyynnöstä master-yhteissijoitusyrityksen tarjousesitteen, avaintietoasiakirjan sekä määräaikaiskatsaukset ja tilinpäätökset, ja siitä, miten ja millä kielellä tai kielillä ne ovat saatavilla;

b) tieto siitä, ovatko a alakohdassa mainitut asiakirjat saatavilla vain paperikopioina vaiko myös jotain muuta pysyvää välinettä käyttäen ja veloitetaanko maksu asiakirjoista, joita ei direktiivin 2009/65/EY 63 artiklan 5 kohdassa vaadita toimitettavaksi veloituksetta;

c) maininta, jos master-yhteissijoitusyritys on sijoittautunut eri jäsenvaltioon kuin feeder-yhteissijoitusyritys ja jos tämä voi vaikuttaa feeder-yhteissijoitusyrityksen verokohteluun;

d) tiedot siitä, miten suuri osuus feeder-yhteissijoitusyrityksen varoista on sijoitettu master-yhteissijoitusyritykseen;

e) kuvaus master-yhteissijoitusyrityksen tavoitteista ja sijoituspolitiikasta, ja tässä yhteydessä on tapauksen mukaan joko

i) ilmoitettava, että feeder- ja master-yhteissijoitusyrityksen sijoitustuotot ovat keskenään hyvin samanlaisia; tai

ii) selvitettävä, miten ja miksi feeder- ja master-yhteissijoitusyrityksen sijoitustuotot saattavat poiketa toisistaan.

2. Jos feeder-yhteissijoitusyrityksen riski-hyötyprofiili poikkeaa jossain olennaisessa suhteessa master-yhteissijoitusyrityksen riski-hyötyprofiilista, tämä on selvitettävä syineen avaintietoasiakirjan osiossa ”Mitkä ovat riskit ja mitä tuottoa sijoittaja voi saada?”.

3. Mahdollinen likviditeettiriski ja master- ja feeder-yhteissijoitusyrityksen välisten osto- ja lunastusjärjestelyjen suhde on selvitettävä avaintietoasiakirjan osiossa ”Mitkä ovat riskit ja mitä tuottoa sijoittaja voi saada?”.

14 e artikla

Strukturoidut yhteissijoitusyritykset tai vaihtoehtoiset sijoitusrahastot

Strukturoidut sijoitusrahastot ovat yhteissijoitusyrityksiä tai vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja, jotka tarjoavat yksityissijoittajille ennalta määrättyinä ajankohtina algoritmiin perustuvan tuoton, joka on sidottu rahoitusvarojen, indeksien tai vertailusalkkujen tai samantyyppisten yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen tulokseen tai niiden suhteen tapahtuviin hinnanmuutoksiin tai muihin olosuhteisiin.”;

11) lisätään 15 artiklan 2 kohtaan d alakohta seuraavasti:

”d) jos tuottonäkymät perustuvat asianmukaisiin vertailuarvoihin tai korvaaviin indikaattoreihin, vertailuarvon tai korvaavan indikaattorin johdonmukaisuus PRIIP-tuotteen tavoitteiden kanssa.”;

12) lisätään IV a luku seuraavasti:

”IV a luku

VIITTAUKSET

17 a artikla

Viittaukset muihin tietolähteisiin

Avaintietoasiakirja saa sisältää viittauksia muihin tietolähteisiin, kuten tarjousesitteeseen ja vuosikertomuksiin tai puolivuotiskatsauksiin, edellyttäen, että avaintietoasiakirja itsessään sisältää kaikki olennaiset tiedot, jotka yksityissijoittajat tarvitsevat ymmärtääkseen sijoituksen keskeiset osatekijät, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 1286/2014 6 artiklan soveltamista.

Avaintietoasiakirjassa sallitaan viittaukset PRIIP-tuotteen tai PRIIP-tuotteen kehittäjän verkkosivustoon, kuten tarjousesitteen ja määräaikaiskatsaukset sisältävään verkkosivuston osaan.

Edellä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen viittausten on johdettava yksityissijoittaja kyseessä olevan tietolähteen asianomaiseen osioon. Avaintietoasiakirjassa voidaan käyttää viittauksia useisiin eri tietolähteisiin, mutta niiden määrä on rajoitettava vähimpään tarvittavaan.";

13) korvataan 18 artiklan kolmas kohta seuraavasti: "Asetuksen 14 artiklan 2 kohtaa sovelletaan 30 päivään kesäkuuta 2022.";

14) korvataan liite I tämän asetuksen liitteessä I olevalla tekstillä;

15) muutetaan liite II tämän asetuksen liitteen II mukaisesti;

16) muutetaan liite III tämän asetuksen liitteen III mukaisesti;

17) korvataan liite IV tämän asetuksen liitteessä IV olevalla tekstillä;

18) korvataan liite V tämän asetuksen liitteessä V olevalla tekstillä;

19) muutetaan liite VI tämän asetuksen liitteen VI mukaisesti;

20) korvataan liite VII tämän asetuksen liitteessä VII olevalla tekstillä;

21) lisätään tämän asetuksen liitteessä VIII oleva teksti liitteeksi VIII.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2022. Asetuksen 1 artiklan 13 kohtaa sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2022.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 6 päivänä syyskuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE I

”LIITE I

AVAINTIETOASIAKIRJAN MALLI

PRIIP-tuotteiden kehittäjien on noudatettava mallissa esitettyjen osioiden järjestystä ja otsikkoja. Malli ei kuitenkaan lyö lukkoon yksittäisten osioiden pituutta tai sivunvaihtojen paikkoja koskevia parametreja. Avaintietoasiakirjan enimmäispituus saa tulostettuna olla kolme A4-kokoista sivua.

Avaintietoasiakirja

Tarkoitus

Tässä asiakirjassa annetaan sijoittajalle avaintiedot tarjottavasta sijoitustuotteesta. Asiakirja ei ole markkinointiaineistoa. Laissa edellytetään kyseisten tietojen antamista, jotta sijoittaja ymmärtäisi tarjottavan tuotteen luonteen ja siihen liittyvät riskit, kulut sekä mahdolliset voitot ja tappiot ja jotta sijoittajan olisi helpompi vertailla sitä muihin tuotteisiin.

Tuote

[Tuotteen nimi]
[PRIIP-tuotteen kehittäjän nimi]
(tapauksen mukaan) [ISIN tai UPI] [PRIIP-tuotteen kehittäjän verkkosivusto]
[Ottakaa yhteyttä numeroon [puhelinnumero], jos haluatte lisätietoja]
[[PRIIP-tuotteen kehittäjän toimivaltaisen viranomaisen nimi avaintietoasiakirjan osalta]
(tarvittaessa) [Tämä PRIIP-tuote on hyväksytty [jäsenvaltion nimi]ssa/ssä]
(tarvittaessa) [[yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön nimi] on saanut toimiluvan [jäsenvaltion nimi]ssa/ssä, ja sitä sääntelee [toimivaltaisen viranomaisen nimi]
(tarvittaessa) [vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajan nimi] on saanut toimiluvan [jäsenvaltion nimi]ssa/ssä, ja sitä sääntelee [toimivaltaisen viranomaisen nimi]
[avaintietoasiakirjan laatimispäivä]

[Varoitus (tarvittaessa) **Olette ostamassa tuotetta, joka ei ole yksinkertainen ja joka saattaa olla vaikea ymmärtää.]**

Mikä tämä tuote on?

Tyyppi

Sijoitus

aika

Tavoitte

et

Yksityissijoittaja, jolle tuotetta on tarkoitus markkinoida

[Vakuutusetuudet ja -kulut]

Mitkä ovat riskit ja mitä tuottoa sijoittaja voi saada?

Riski-indikaattori	Riski-tuottoprofiilin kuvaus Yleinen riski-indikaattori Liitteen III mukaiset yleisen riski-indikaattorin malli ja selitykset, myös mahdollinen enimmäistappio: Voiko sijoittaja menettää koko sijoitetun pääoman? Onko sijoittajalla riski ylimääräisistä taloudellisista sitoumuksista tai velvoitteista? Onko tuotteen pääoma suojattu markkinariskiltä?

Tuottonäkymät Liitteen V mukaiset **tuottonäkymien** mallit ja selitykset
Tuottonäkymät, mukaan lukien mahdolliset tiedot yksityissijoittajille koituvia tuottoja koskevista edellytyksistä tai tuotteisiin sisällytetyistä enimmäistuotoista sekä maininta siitä, että yksityissijoittajan kotijäsenvaltion verolainsäädäntö voi vaikuttaa sijoittajan lopulliseen tuottoon.

Mitä tapahtuu, jos [PRIIP-tuotteen kehittäjä] on maksukyvytön?

Tieto siitä, liittyykö tuotteeseen takausjärjestelmää, kuka takaaja tai sijoittajan korvausjärjestelmästä vastaava taho on ja mitä riskejä järjestelmä kattaa ja mitä riskejä se ei kata.

Mitä kuluja sijoittajalle aiheutuu?

Selitykset asiakirjaan sisällytettävistä, muita jakelukustannuksia koskevista tiedoista

Ajan myötä kertyvät kulut Liitteen VII mukaiset mallit ja selitykset

Kulujen rakenne Liitteen VI mukaiset mallit ja selitykset

Miten pitkäksi aikaa sijoitus olisi tehtävä, ja saako sijoittaja rahansa pois ennen sijoituksen erääntymisaikaa?

Suositeltu [vaadittu vähimmäis-] sijoitusaika: [X]

Tieto siitä, voiko sijoittaja luopua sijoituksesta ennen erääntymisaikaa, tällaisen luopumisen ehdot sekä mahdolliset sovellettavat palkkiot ja seuraamukset. Tiedot seurauksista, jotka aiheutuvat sijoituksen eräännyttämisestä ennen sijoitusajan tai suositellun sijoitusajan päättymistä.

Kuinka sijoittaja voi valittaa?

Muut olennaiset tiedot

Tarvittaessa lyhyt kuvaus aiemmasta tuotto- ja arvonkehityksestä julkaistuista tiedoista”

LIITE II

Muutetaan delegoidun asetuksen (EU) 2017/653 liite II seuraavasti:

1) muutetaan 1 osa seuraavasti:

a) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. PRIIP-tuotteelle on annettava MRM-luokka seuraavan taulukon mukaisesti:

MRM-luokka	VaR-lukua vastaava volatiliteetti (VEV)
1	< 0,5 %
2	≥ 0,5 % ja < 5,0 %
3	≥ 5,0 % ja < 12 %
4	≥ 12 % ja < 20 %
5	≥ 20 % ja < 30 %
6	≥ 30 % ja < 80 %
7	≥ 80 %”

b) korvataan 13 kohta seuraavasti:

”13. VEV lasketaan seuraavalla tavalla:

$$VEV = \{\sqrt{(3{,}842 - 2 * (VaR_{\text{TUOTTOAVARUUS}})} - 1{,}96\overline{\}} / \sqrt{T}$$

missä *T* on vuosina ilmaistu suositeltu sijoitusaika.”;

c) korvataan 17 kohta seuraavasti:

”17. VEV lasketaan seuraavalla tavalla:

$$VEV = \{\sqrt{(3{,}842 - 2 * In(VaR_{\text{HINTA-AVARUUS}})} - 1{,}96\overline{\}} / \sqrt{T}$$

missä *T* on vuosina ilmaistu suositeltu sijoitusaika. Laskentaan käytetään osto-option käyttämiseen tai tuotteen peruuttamiseen kulunutta aikaa vain silloin, kun tuotetta koskeva osto-optio käytetään tai tuote peruutetaan ennen simulaation mukaisen sijoitusajan päättymistä.”;

d) korvataan 23 kohdan a alakohdan ix alakohta seuraavasti:

”ix) projisoimalla tuotot edellisessä vaiheessa kolmeen edellä selvitettyyn keskeiseen ominaisvektoriin kertomalla v alakohdassa saatujen tuottojen N × M-matriisi viii alakohdassa saadulla ominaisvektorien M × 3-matriisilla;”

2) lisätään 3 osaan 52 a kohta seuraavasti:

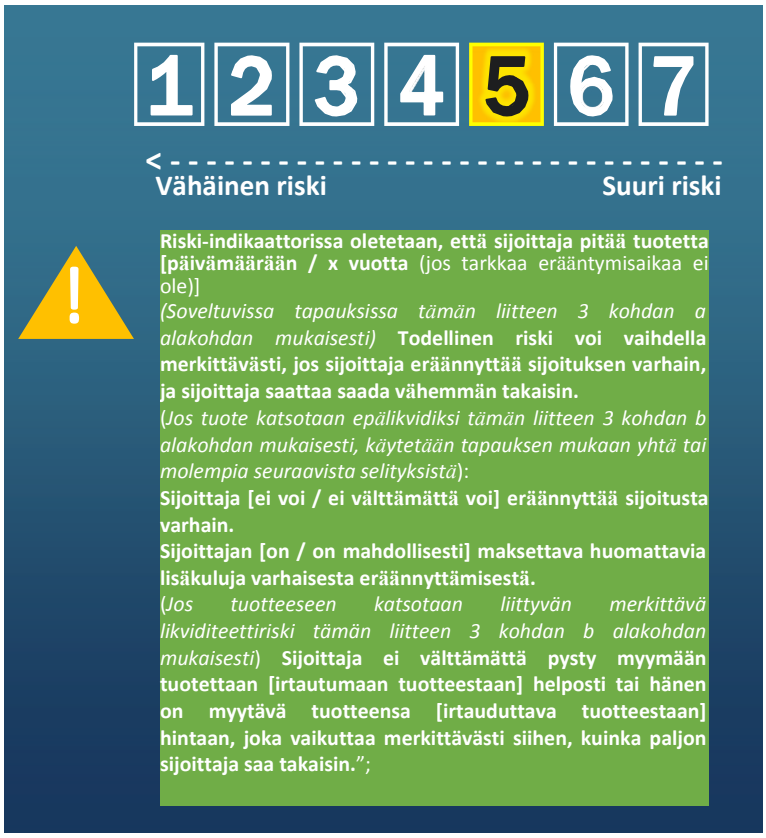
”52 a. Jos PRIIP-tuotteen kehittäjä katsoo, että markkina- ja luottoriskien yhdistämisen jälkeen 52 kohdan mukaisesti annettu yleinen riski-indikaattoriluku ei kuvasta riittävästi PRIIP-tuotteen riskejä, kyseinen PRIIP-tuotteen kehittäjä voi päättää korottaa kyseistä lukua. Tällaista korotusta koskeva päätöksentekoprosessi on dokumentoitava.”

LIITE III

Muutetaan delegoidun asetuksen (EU) 2017/653 liite III seuraavasti:

1) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. PRIIP-tuotteiden kehittäjien on käytettävä jäljempänä esitettyä muotoa esittäessään yleisen riski-indikaattorin avaintietoasiakirjassa. Asianomainen luku on korostettava alla esitetyllä tavalla PRIIP-tuotteen yleisen riski-indikaattorin mukaan.

2) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Suositeltu sijoitusaika on ilmoitettava välittömästi yleisen riski-indikaattorin alapuolella. Lisäksi yleisen riski-indikaattorin alle on lisättävä varoitus edellä olevan mallin mukaisesti seuraavissa tapauksissa:

a) jos PRIIP-tuotteeseen liittyvän riskin katsotaan olevan huomattavasti suurempi silloin, kun sijoitusaika poikkeaa suositellusta,

b) jos PRIIP-tuotteeseen katsotaan liittyvän merkittävä likviditeettiriski riippumatta siitä, onko tämä luonteeltaan sopimuksen mukaista vai ei,

c) jos PRIIP-tuotteen katsotaan olevan epälikvidi riippumatta siitä, onko tämä luonteeltaan sopimuksen mukaista vai ei.”;

3) lisätään 6 a kohta seuraavasti:

”6 a. Liitteessä II olevan 4 kohdan b alakohdassa määriteltyjen ryhmään 1 kuuluvien PRIIP-tuotteiden osalta yleiseen riski-indikaattoriin liittyvissä selityksissä käytettyä terminologiaa on tarvittaessa mukautettava PRIIP-tuotteen

erityispiirteiden, kuten alkuperäisen sijoitussumman puuttuminen, esittämiseksi.”

LIITE IV

”*LIITE IV*

TUOTTONÄKYMÄT

Näkymien lukumäärä

1. Tämän asetuksen mukaiset tuottonäkymät, joilla esitetään useita mahdollisia tuottoja, ovat seuraavat:

   a) suotuisa näkymä,

   b) kohtuullinen näkymä,

   c) epäsuotuisa näkymä,

   d) stressinäkymä.

2. Stressinäkymässä on esitettävä tuotteen merkittävät epäsuotuisat vaikutukset, joita tässä liitteessä olevan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu epäsuotuisa näkymä ei kata. Stressinäkymässä on esitettävä väliajanjaksoja tässä liitteessä olevan 1 kohdan a–c alakohdan mukaisten tuottonäkymien ajanjaksoille.

3. Ylimääräinen näkymä, joka koskee vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita ja perustuu tässä liitteessä olevan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun kohtuulliseen näkymään, on esitettävä, jos kyseisten tuotteiden tuotto on merkityksellinen sijoituksen tuoton kannalta.

4. Sijoituksen vähimmäistuotto on myös esitettävä ottamatta huomioon tilannetta, jossa PRIIP-tuotteen kehittäjä tai osapuoli, jonka on suoritettava suoraan tai välillisesti asiaankuuluvia maksuja yksityissijoittajalle, ei kykene maksamaan.

Epäsuotuisan, kohtuullisen ja suotuisan näkymän arvojen laskeminen ryhmään 2 kuuluvien PRIIP-tuotteiden suositellulle sijoitusajalle

Tapaus 1 Liitteessä VIII olevassa 1 kohdassa tarkoitetut PRIIP-tuotteet yhdessä riittävien historiatietojen kanssa

5. Seuraavia sääntöjä sovelletaan liitteessä VIII olevassa 1 kohdassa tarkoitettuihin PRIIP-tuotteisiin, jos seuraavat perusteet täyttyvät laskentahetkellä PRIIP-tuotteen vuotuisten peräkkäisten historiallisten arvojen pituuden osalta:

   a) se on suurempi kuin 10,

   b) se on viisi vuotta pidempi kuin PRIIP-tuotteen suositeltu sijoitusaika.

6. Jos suositeltu sijoitusaika on enintään viisi vuotta, epäsuotuisat, kohtuulliset ja suotuisat näkymät on laskettava kymmenen edellisen vuoden ajalta laskelman tekemisestä. Jos suositeltu sijoitusaika on yli viisi vuotta, epäsuotuisat, kohtuulliset ja suotuisat näkymät on laskettava ajanjaksolta, joka vastaa suositeltua sijoitusaikaa sekä viittä vuotta laskelman tekemisestä.

7. Epäsuotuisia, kohtuullisia ja suotuisia näkymiä laskettaessa on otettava huomioon seuraavat vaiheet:

   a) tässä liitteessä olevassa 6 kohdassa täsmennetyn ajanjakson kuluessa kaikkien sellaisten päällekkäisten osakausien yksilöinti, jotka ovat yksittäin samanpituisia kuin suositellun sijoitusajan kesto ja jotka alkavat tai päättyvät kunkin kuukauden aikana tai kyseiseen ajanjaksoon kuuluvana PRIIP-tuotteiden kunakin arvostuspäivänä käyttäen kuukausittaista arvostusten aikaväliä,

   b) PRIIP-tuotteiden osalta, joiden suositeltu sijoitusaika on enemmän kuin vuosi, kaikkien sellaisten päällekkäisten osakausien yksilöinti, jotka ovat yksittäin samanpituisia tai lyhyempiä kuin suositellun sijoitusajan kesto mutta joiden kesto on vähintään vuosi ja jotka päättyvät tässä liitteessä olevassa 6 kohdassa määritetyn ajanjakson päättyessä,

   c) PRIIP-tuotteen tuoton laskeminen kultakin a ja b alakohdassa tarkoitetulta osakaudelta seuraavasti:

      i) PRIIP-tuotteen kunkin osakauden tarkan keston aikaisen tuoton perusteella;

      ii) ilman mitään sovellettavia kuluja;

      iii) olettaen, että PRIIP-tuotteen mahdollinen jaettava tuotto on sijoitettu uudelleen;

      iv) käyttämällä lineaarista muunnosta tuoton saamiseksi suositeltua sijoitusaikaa lyhyempinä osakausina, jotta kaikista osajaksoista saadaan vertailukelpoisia;

   d) asetetaan a alakohdan mukaisesti yksilöidyt osakaudet c alakohdan mukaisesti lasketun tuoton mukaan etusijajärjestykseen, jotta näistä osakausista voidaan tunnistaa tuoton mediaani ja tuotoltaan parhaat osakaudet;

   e) ryhmitellään a ja b alakohdan mukaisesti yksilöidyt osakaudet c alakohdan mukaisesti lasketun tuoton mukaan, jotta näistä osakausista voidaan tunnistaa tuotoltaan huonoin osakausi.

8. Epäsuotuisan näkymän on edustettava PRIIP-tuotteen arvon huonointa kehitystä tässä liitteessä olevan 7 kohdan e alakohdan mukaisesti.

9. Kohtuullisen näkymän on edustettava PRIIP-tuotteen mediaanikehitystä tässä liitteessä olevan 7 kohdan d alakohdan mukaisesti.

10. Suotuisan näkymän on edustettava PRIIP-tuotteen arvon parasta kehitystä tässä liitteessä olevan 7 kohdan d alakohdan mukaisesti.

11. Näkymät on laskettava vähintään kuukausittain.

Tapaus 2: Liitteessä VIII olevassa 1 kohdassa tarkoitetut PRIIP-tuotteet, jotka eivät sisällä riittäviä historiatietoja ja joihin liittyy mahdollisuus käyttää vertailuarvoa

12. Liitteessä VIII olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen PRIIP-tuotteiden epäsuotuisat, kohtuulliset ja suotuisat näkymät on laskettava tässä liitteessä olevan 6–11 kohdan mukaisesti käyttämällä vertailuarvon tietoja, joilla täydennetään PRIIP-tuotteen arvoja, joista on vähennetty kaikki sovellettavat kustannukset, kun

    a) PRIIP-tuotteen arvojen pituus ei täytä tässä liitteessä olevassa 5 kohdassa asetettuja vaatimuksia;

    b) vertailuarvo on asianmukainen tuottonäkymien arvioimiseksi tässä liitteessä olevassa 16 kohdassa täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti; ja

    c) vertailuarvosta on olemassa historiatietoja, jotka täyttävät tämän liitteen 5 kohdassa esitetyt kriteerit.

    Jos PRIIP-tuotteen tavoitteita koskevissa tiedoissa viitataan vertailuarvoon, vertailuarvoa on käytettävä edellyttäen, että ensimmäisen alakohdan edellytykset täyttyvät.

Tapaus 3: Liitteessä VIII olevassa 1 kohdassa tarkoitetut PRIIP-tuotteet, jotka eivät sisällä riittävästi historiatietoja ja joissa ei ole vertailuarvoa tai joissa on vertailuarvo ilman riittäviä historiatietoja, tai muut ryhmän 2 PRIIP-tuotteet

13. Sellaisten tässä liitteessä olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen PRIIP-tuotteiden, joita edellä mainittu tapaus 1 tai 2 ei kata, tai muun ryhmän 2 PRIIP-tuotteen epäsuotuisat, kohtuulliset ja suotuisat näkymät lasketaan tässä liitteessä olevassa 6–11 kohdassa määritetyn mukaisesti käyttämällä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/1011[1] säänneltyjä vertailuarvoja. Nämä vertailuarvot edustavat omaisuusluokkia, joihin PRIIP-tuote sijoittaa, tai kohteena olevia sijoituksia, joille PRIIP-tuote on altistunut, PRIIP-tuotteen tai tässä liitteessä olevassa 12 kohdassa tarkoitetun vertailuarvon arvojen täydentämiseksi. Huomioon on otettava kaikki omaisuusluokat, joihin PRIIP-tuote voisi sijoittaa yli 25 prosenttia varoistaan, tai tuotteen kohteena olevat sijoitukset, joiden osuus vastuusta on yli 25 prosenttia. Jos tällaista vertailuarvoa ei ole, on käytettävä asianmukaista korvaavaa indikaattoria.

14. Jos PRIIP-tuote sijoittaa erityyppisiin omaisuuseriin tai sisältää riskin erityyppisille kohteena oleville sijoituksille, ja jos on yksilöity useampi kuin yksi tässä liitteessä olevassa 13 kohdassa tarkoitettu vertailuarvo, näkymät lasketaan käyttämällä ”yhdistettyä vertailuarvoa”, minkä yhteydessä otetaan huomioon kuhunkin omaisuuserätyyppiin tai kohteena olevaan sijoitukseen liittyvän arvioidun sijoituksen painotukset.

15. Kun kyseessä ovat ryhmän 2 PRIIP-tuotteet, joille ei ole asianmukaista vertailuarvoa tai korvaavaa indikaattoria sekä riittäviä historiatietoja ja jotka täyttävät tässä liitteessä olevassa 5 kohdassa vahvistetut PRIIP-tuotetta koskevat perusteet, tuottonäkymät

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1011, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta (EUVL L 171, 29.6.2016, s. 1).

lasketaan tässä liitteessä olevan 21–27 kohdan mukaisesti käyttäen PRIIP-tuotteen 15 vuoden historiallista tuottoa tai asianmukaista vertailuarvoa tai korvaavaa indikaattoria.

Tapaukset 2 ja 3: Asianmukaisten vertailuarvojen tai korvaavien indikaattorien käyttö

16. Sen arvioimiseksi, onko tietyn vertailuarvon tai korvaavan indikaattorin käyttö asianmukaista tuottonäkymien arvioimiseksi, PRIIP-tuotteiden kehittäjien on käytettävä seuraavia perusteita edellyttäen, että tällaiset kriteerit ovat yhdenmukaisia PRIIP-tuotteen tavoitteiden ja niiden omaisuuserien tyypin kanssa, joihin PRIIP-tuote sijoittaa, tai niiden kohteena olevien sijoitusten kanssa, joihin liittyy PRIIP-tuotteeseen sisältyviä riskejä ja jotka ovat merkityksellisiä PRIIP-tuotteen kannalta:

    a) riski-tuottoprofiili, jos vertailuarvo tai korvaava indikaattori ja PRIIP-tuote kuuluvat samaan riski-indikaattorin tai volatiliteetin ja odotetun tuoton luokkaan tai molempien luokkaan,

    b) odotettu tuotto,

    c) omaisuuserien allokaation rakenne (jos PRIIP-tuotteen omaisuuserien rakenne kuvastaa yhdistelmäindeksiä, tuottonäkymien laskennassa käytettävän vertailuarvon tai korvaavan indikaattorin on vastattava johdonmukaisesti yhdistelmäindeksin painotuksia),

    d) mahdolliset omaisuuserät, joihin PRIIP-tuote sijoittaa sijoituspolitiikan mukaisesti,

    e) altistus kohde-etuutena oleville omaisuuserien luokille,

    f) maantieteelliset altistukset,

    g) sektorikohtaiset altistukset,

    h) PRIIP-tuotteen tulonjako,

    i) likviditeettitoimenpiteet (esim. päivittäiset kaupankäyntivolyymit, osto- ja myyntihinnan erotukset jne.),

    j) kesto,

    k) luottoluokitusluokka,

    l) volatiliteetti tai historiallinen volatiliteetti tai molemmat.

    PRIIP-tuotteiden kehittäjät voivat käyttää ensimmäisessä alakohdassa lueteltujen kriteerien lisäksi muita perusteita, jos ne osoittavat, että nämä lisäkriteerit ovat merkityksellisiä PRIIP-tuotteen tavoitteiden ja niiden omaisuuserien tyypin kannalta, joihin PRIIP-tuote sijoittaa, tai niiden kohteena olevien sijoitusten tyypin kannalta, joille PRIIP-tuote sisältää altistuman.

17. PRIIP-tuotteiden kehittäjien on pystyttävä osoittamaan, että vertailuarvot ovat PRIIP-tuotteen tavoitteiden mukaisia, ja dokumentoitava päätöksensä sekä selkeät perustelut käytetylle vertailuarvolle.

Ryhmän 2 PRIIP-tuotteiden stressinäkymän laskeminen

18. Ryhmän 2 PRIIP-tuotteiden osalta stressinäkymän laskennassa on seuraavat vaiheet:

    a) Yksilöidään osakausi, jonka pituus on *w* ja joka vastaa seuraavia kausia:

1 vuosi	> 1 vuosi

Päivähinnat	21	63
Viikkohinnat	8	16
Kuukausihinnat	6	12

b) Yksilöidään kunkin osakauden, jonka pituus on w, osalta historialliset lognormaaliset tuotot *rt,* missä
t = t1, t2, ..., tw;

c) mitataan volatiliteetti alla olevalla kaavalla alkaen $t_i = t_1$ ja päättyen $t_i = t_{-+1}$, missä H on historiallisten havaintojen määrä ajanjaksolla:

$$w_{ti}\sigma_S = \sqrt{\frac{\sum_{t_i}^{t_{i+w-1}} \left(r_{ti} - {}_{t_i}^{t_{i+w-1}}M_1\right)^2}{M_w}}$$

Missä M
on osakaudella tehtyjen havaintojen määrä ja $t_{i+w-1}M$
w $ti\,1$
on kaikkien historiallisten lognormaalisten tuottojen keskiarvo vastaavalla osakaudella.

d) Johdetaan arvo, joka vastaa 99. prosenttipistettä yhden vuoden sijoitusajan osalta ja 95. prosenttipistettä muiden sijoitusaikojen osalta. Tämä arvo on stressitestattu volatiliteetti $^{w}\sigma_{s}$.

19. Ryhmään 2 kuuluvien PRIIP-tuotteiden osalta odotusarvot suositellun sijoitusajan lopussa stressinäkymässä ovat seuraavat:

$$Scenario_{Stress} = e^{\left[W_{\sigma_S} * \sqrt{N} * \left(z_\alpha + \left[\frac{(Z_\alpha^2 - 1)}{6}\right] * \frac{\mu_1}{\sqrt{N}} + \left[\frac{(z_\alpha^3 - 3z_\alpha)}{24}\right] * \frac{\mu_2}{N} - \left[\frac{(2z_\alpha^3 - 5z_\alpha)}{36}\right] * \frac{\mu_1^{\,2}}{N}\right) - 0.5 W_{\sigma_S^2} N\right]}$$

missä

a) N on suositellun sijoitusajan sisältämien kaupankäyntijaksojen lukumäärä ja muut lausekkeen jäsenet on määritelty liitteessä II olevassa 12 kohdassa;

b) z_α on PRIIP-tuotteen valittu asianmukainen arvo äärimmäisen prosenttipisteen, joka vastaa yhtä prosenttia yhden vuoden sijoitusajan osalta ja viittä prosenttia muiden sijoitusaikojen osalta, kohdalla.

20. Esitetty stressinäkymän arvo ei saa olla epäsuotuisan näkymän arvoa parempi.

Tiettyjen ryhmän 1 PRIIP-tuotteiden, ryhmän 3 PRIIP-tuotteiden ja ryhmän 4 PRIIP-tuotteiden näkymien arvojen laskenta suositellulle sijoitusajalle

21. Suotuisana näkymänä käytetään PRIIP-tuotteen arvoa 90. prosenttipisteen, joka vastaa suositellulta sijoitusajalta laskettujen tuottojen, joista on vähennetty kaikki sovellettavat kustannukset, arvioitua jakaumaa, kohdalla.

22. Kohtuullisena näkymänä käytetään PRIIP-tuotteen arvoa 50. prosenttipisteen, joka vastaa suositellulta sijoitusajalta laskettujen tuottojen, joista on vähennetty kaikki sovellettavat kustannukset, arvioitua jakaumaa, kohdalla.

23. Epäsuotuisana näkymänä käytetään PRIIP-tuotteen arvoa 10. prosenttipisteen, joka vastaa suositellulta sijoitusajalta laskettujen tuottojen, joista on vähennetty kaikki sovellettavat kustannukset, arvioitua jakaumaa, kohdalla.

24. Jos PRIIP-tuotteen kehittäjä katsoo, että on olemassa olennainen riski siitä, että nämä näkymät saattavat antaa yksityissijoittajille epäasianmukaisia odotuksia sijoittajien mahdollisesti saamasta tuotosta, se voi käyttää tässä liitteessä olevassa 21, 22 ja 23 kohdassa määritettyjä prosenttipisteitä alhaisempia prosenttipisteitä.

25. Ryhmän 3 PRIIP-tuotteiden osalta menetelmän, jolla voidaan johtaa PRIIP-tuotteen arvioitujen tuottojen jakauma suositellulta sijoitusajalta, on oltava sama kuin liitteessä II olevassa 19–23 kohdassa esitetty menetelmä. Kunkin omaisuuserän odotettu tuotto on kuitenkin ajanjaksolla havaittu tuotto, joka lasketaan alentamatta odotettua tuottoa käyttämällä odotettua riskitöntä diskonttaustekijää.

26. Ryhmän 3 PRIIP-tuotteiden osalta stressinäkymän laskennassa on suoritettava seuraavat mukautukset ryhmän 2 PRIIP-tuotteiden laskentaan verrattuna:

a) Johdetaan stressivolatiliteetti $^{W}\sigma S$ perustuen tässä liitteessä olevassa 18 kohdan a b) ja c alakohdassa määriteltyihin menetelmiin.

b) Skaalataan historialliset tuotot r_t uudelleen seuraavan kaavan perusteella:

$$r_t^{adj} = r_t * \frac{^{W}\sigma_S}{\sigma}$$

c) sovelletaan bootstrap-menetelmää suureeseen r^{adj} liitteessä II olevassa 22 kohdassa kuvatulla tavalla.

d) Määritetään kunkin sopimuksen tuotto laskemalla yhteen valittujen ajanjaksojen tuotto ja korjaamalla kyseinen tuotto, jotta varmistetaan, että simuloidusta tuottojakaumasta mitattu odotettavissa oleva tuotto on seuraavanlainen:

$$*[$$

$$] = -0{,}5^2$$

missä $E*[]$ on uusi simuloitu keskiarvo.

27. Ryhmän 3 PRIIP-tuotteiden osalta stressinäkymä on PRIIP-tuotteen arvo äärimmäisen z_α prosenttipisteen kohdalla, siten kuin se määritellään tämän liitteen 19 kohdan simuloidussa tuottojakaumassa, siten kuin se määritellään tässä liitteessä olevassa 26 kohdassa.

28. Ryhmän 4 PRIIP-tuotteiden osalta liitteessä II olevan 27 kohdan mukaista menetelmää sovelletaan markkinoilla havaitsemattomiin tekijöihin, tarvittaessa yhdessä ryhmän 3 PRIIP-tuotteisiin sovellettavan menetelmän kanssa. Tässä liitteessä olevassa 5–20 kohdassa ryhmän 2 PRIIP-tuotteiden osalta esitettyjä asianmukaisia menetelmiä sekä tässä liitteessä olevassa 21–27 kohdassa ryhmän 3 PRIIP-tuotteiden osalta esitettyjä asianmukaisia menetelmiä sovelletaan PRIIP-tuotteen merkityksellisiin komponentteihin, jos PRIIP-tuote koostuu eri komponenteista. Tuottonäkymänä käytetään merkityksellisten komponenttien painotettua keskiarvoa. Tuotteen ominaisuudet ja pääomatakuut otetaan huomioon tuottojen laskennassa.

29. Sellaisten liitteessä II olevan 4 kohdan a alakohdassa tai liitteessä II olevan 4 kohdan b alakohdassa määriteltyjen ryhmän 1 PRIIP-tuotteiden osalta, joilla ei käydä kauppaa säännellyillä markkinoilla tai sellaisilla kolmannen maan markkinoilla, joita pidetään säänneltyjä markkinoita vastaavina asetuksen (EU) N:o 600/2014 28 artiklan mukaisesti, tuottonäkymät lasketaan tässä liitteessä olevan 21–27 kohdan mukaisesti.

Ryhmän 1 PRIIP-tuotteiden muiden tyyppien näkymien arvojen laskenta suositellulle sijoitusajalle

30. Sellaisten ryhmän 1 PRIIP-tuotteiden osalta, jotka ovat futuureja, osto-optioita tai myyntioptioita ja joilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla tai sellaisilla kolmannen maan markkinoilla, joita pidetään säänneltyjä markkinoita vastaavina asetuksen (EU) N:o 600/2014 28 artiklan mukaisesti, tuottonäkymät on esitettävä tuottorakennekaavioiden muodossa. Tältä osin on esitettävä kaavio, jossa esitetään kaikkien näkymien tuotot perustana olevan arvon eri tasoilla. Kaavion vaaka-akselilla esitetään perustana olevan arvon erilaiset mahdolliset hinnat ja pystyakselilla tuotto tai tappio perustana olevan arvon eri hintojen osalta. Kaaviossa esitetään perustana olevan arvon kunkin hinnan osalta tuloksena oleva tuotto ja tappio ja se, minkä perustana olevan arvon hinnan kohdalla tuotto tai tappio on nolla.

31. Liitteessä II olevan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen ryhmän 1 PRIIP-tuotteiden osalta on esitettävä järkevä ja varovainen paras estimaatti tässä liitteessä olevan 1 kohdan a–c alakohdassa esitettyjen tuottonäkymien odotetuille arvoille suositellun sijoitusajan lopussa.

Valittujen ja esitettyjen näkymien on oltava johdonmukaiset muiden avaintietoasiakirjassa olevien tietojen, kuten PRIIP-tuotteen koko riskiprofiilin, kanssa sekä täydennettävä niitä. PRIIP-tuotteen kehittäjän on varmistettava näkymien yhdenmukaisuus sisäisten tuotevalvonnan päätelmien kanssa. Näitä päätelmiä ovat

esimerkiksi PRIIP-tuotteen kehittäjän PRIIP-tuotteelle suorittama strassitestaus ja muiden avaintietoasiakirjassa olevien tietojen tuottamiseen käytetyt tiedot ja analyysit.

Näkymät on valittava siten, että annetaan tasapainoinen kuva tuotteen mahdollisista tuotoista sekä suotuisissa että epäsuotuisissa olosuhteissa, mutta esitettävä on vain näkymät, joiden voidaan kohtuudella olettaa toteutuvan. Näkymiä ei saa valita siten, että suotuisille tuotoille annetaan perusteettomasti enemmän näkyvyyttä kuin epäsuotuisille tuotoille.

Sijoitusajan väliajanjaksojen näkymien arvojen laskenta

32. PRIIP-tuotteiden, joiden suositeltu sijoitusaika on 1–10 vuotta, tuotto on esitettävä kahden eri ajankohdan osalta: ensimmäisen vuoden lopussa ja suositellun sijoitusajan lopussa.

33. PRIIP-tuotteiden, joiden suositeltu sijoitusaika on vähintään 10 vuotta, tuotto on esitettävä kolmena eri ajankohtana: ensimmäisen vuoden lopussa, sijoitusajan puolivälin kohdalla pyöristettynä ylöspäin lähimmän vuoden loppuun ja suositellun sijoitusajan lopussa.

34. Jos PRIIP-tuotteen suositeltu sijoitusaika on enintään yksi vuosi, sijoitusajan väliajanjaksojen tuottonäkymiä ei esitetä.

35. Ryhmän 2 PRIIP-tuotteiden osalta epäsuotuisan, kohtuullisen ja suotuisan näkymän väliajankohdille esitettävät arvot lasketaan tässä liitteessä olevan 5–14 kohdan mukaisilla kaavoilla käyttämällä 6 kohdassa määriteltyä ajanjaksoa, mutta ne perustuvat sijoitusajan väliajanjaksolla saavutettuihin tuottoihin.

36. Ryhmän 2 PRIIP-tuotteiden osalta stressinäkymän väliajankohdille esitettävät arvot lasketaan tässä liitteessä olevan 18 ja 19 kohdan mukaisilla kaavoilla, missä N on väliajanjakson alun ja lopun välille osuvien kaupankäyntijaksojen lukumäärä. Tämän liitteen 20 kohtaa sovelletaan myös väliajanjaksoihin.

37. Kun kyseessä ovat tässä liitteessä olevassa 15 ja 29 kohdassa tarkoitetut PRIIP-tuotteet, PRIIP-tuotteen kehittäjän on arvioitava ryhmän 3 PRIIP-tuotteiden ja ryhmän 4 PRIIP-tuotteiden osalta, jollei sovelleta tämän liitteen 38 kohtaa, väliajankohdille esitettävät näkymien arvot johdonmukaisesti suositellun sijoittamisajan lopulle esitettävän arvion kanssa.

38. Sellaisten ryhmän 1 PRIIP-tuotteiden osalta, jotka ovat futuureja, osto-optioita tai myyntioptioita ja joilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla tai sellaisilla kolmannen maan markkinoilla, joita pidetään säänneltyjä markkinoita vastaavina asetuksen (EU) N:o 600/2014 28 artiklan mukaisesti, tai liitteessä VI olevan 90 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen PRIIP-tuotteiden osalta tuottonäkymät voidaan esittää vain suositellun sijoitusajan lopulle.

Yleiset vaatimukset

39. PRIIP-tuotteen tuottonäkymät lasketaan sijoitusaikaa varten ilman mitään liitteen VI mukaisia sovellettavia kuluja.

40. Tuottonäkymät lasketaan käyttäen määriä, jotka ovat yhdenmukaisia liitteessä VI

olevassa 90 ja 91 kohdassa tarkoitettujen kustannusten laskennassa käytettyjen määrien kanssa.

41. Niiden PRIIP-tuotteiden osalta, jotka ovat termiinisopimuksia, futuurisopimuksia, hinnanerosopimuksia tai vaihtosopimuksia, tuottonäkymät lasketaan olettaen, että 40 kohdassa määritetty määrä on nimellisarvo.

42. Tuottonäkymät esitetään rahayksikköjen muodossa. Luvut pyöristetään oletusarvoisesti lähimpään kymmeneen euroon tai asianomaiseen valuuttaan, paitsi jos on olemassa erityisiä maksuehtoja, joiden vuoksi voi olla harhaanjohtavaa pyöristää luvut lähimpään kymmeneen euroon, jolloin PRIIP-tuotteen kehittäjä voi esittää luvut pyöristettynä lähimpään euroon. Rajoittamatta tässä liitteessä olevan 7 kohdan soveltamista rahamääräisistä luvuista on käytävä ilmi niiden määrien summa, jotka yksityissijoittaja saisi sijoitusaikana (kustannukset vähennettyinä) ja joihin kuuluvat:

a) sijoitusajan päättyessä erääntyvät maksut, mukaan lukien takaisinmaksettu pääoma,

b) ennen sijoitusajan päättymistä saadut kupongit tai muut määrät olettamatta, että kyseiset määrät investoidaan uudelleen.

43. Sellaisten PRIIP-tuotteiden osalta, jotka ovat termiinisopimuksia, futuurisopimuksia, hinnanerosopimuksia tai vaihtosopimuksia, rahayksikköjen muodossa olevissa tulosnäkymissä esitetään sijoitusaikana saatu voitto tai tappio.

44. Tuottonäkymät on esitettävä myös prosenttiosuuksien muodossa sijoituksen keskimääräisenä vuosittaisena tuottona. Kyseinen määritetään käyttämällä näkymän arvoa osoittajana ja alkuperäistä sijoitussummaa tai alun perin maksettua hintaa nimittäjänä seuraavan kaavan mukaisesti:

(näkymän arvo/alkuperäinen sijoitussumma)^(1/T) – 1, jos T > 1. Missä T on sijoitusajan pituus vuosina

45. Alle vuoden pituisten suositeltujen sijoitusaikojen osalta prosenttiosuuksien muodossa esitetyt tuottonäkymät kuvastavat ennakoitua tuottoa kyseiseltä ajanjaksolta ilman annualisointia.

46. Niiden PRIIP-tuotteiden osalta, jotka ovat termiinisopimuksia, futuurisopimuksia, hinnanerosopimuksia tai vaihtosopimuksia, voittoprosentti lasketaan sopimuksen nimellisarvon perusteella ja mukaan lisätään alaviite selittämään tämä laskutoimitus. Laskentakaava on seuraava:

(Nettovoitto tai -tappio/nimellisarvo)^(1/T) -1, jos T> 1.

Alaviitteessä on ilmoitettava, että mahdollinen tuotto lasketaan prosenttiosuutena nimellisarvosta.

47. Vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta sijoitukseen liittyvien tuottonäkymien laskennassa sovelletaan edellä muun muassa tässä liitteessä olevassa 28 kohdassa mainittujen menetelmien lisäksi seuraavaa:

a) tulevat voitto-osuudet otetaan huomioon;

b) tulevia voitto-osuuksia koskevien olettamusten on oltava johdonmukaiset kohde-

etuuksien vuosittaista tuottoa koskevan olettamuksen kanssa;

c) tulevien voitto-osuuksien jakoa PRIIP-tuotteen kehittäjän ja yksityissijoittajan kesken koskevien olettamusten ja muiden tulevien voitto-osuuksien jakoa koskevien olettamusten on oltava realistisia ja yhteensopivia PRIIP-tuotteen kehittäjän nykyisten liiketoimintakäytäntöjen ja -strategian kanssa. Jos on riittävää näyttöä siitä, että yritys aikoo vaihtaa käytäntöjään tai strategiaansa, tulevien voitto-osuuksien jakoa koskevien olettamusten on oltava muuttuneiden käytäntöjen tai muuttuneen strategian mukaisia. Direktiivin 2009/138/EY soveltamisalaan kuuluvien henkivakuutuksenantajien osalta näiden olettamusten on oltava yhdenmukaiset sellaisten tulevia hallintatoimia koskevien olettamusten kanssa, joita käytetään vastuuteknisten vastuuvelkojen arvonmääritykseen Solvenssi II -taseessa;

d) jos tuoton komponentti liittyy harkinnanvaraisesti maksettaviin voitto-osuuksiin, kyseisestä komponentista voidaan tehdä olettamuksia vain suotuisissa tuottonäkymissä;

e) tuottonäkymät määritetään tässä liitteessä olevassa 40 kohdassa esitettyjen sijoitussummien perusteella.”

LIITE V

”LIITE V

TUOTTONÄKYMIEN ESITTÄMISMENETELMÄT

OSA 1

Yleiset esittämistä koskevat erittelyt

1. Tuottonäkymät esitetään tavalla, joka on täsmällinen, tasapuolinen ja selkeä eikä johda harhaan ja jonka tavanomainen yksityissijoittaja todennäköisesti ymmärtää.

2. Tässä liitteessä olevan osan 2 seuraavissa elementeissä tarkoitetut sanalliset selitykset on esitettävä kaikissa tapauksissa:

   a) elementti A,

   b) elementti B, jonka on oltava selvästi tuottonäkymätaulukon tai kaavion yläpuolella.

3. Kaikkien PRIIP-tuotteiden osalta, lukuun ottamatta liitteessä IV olevassa 30 kohdassa tarkoitettuja ryhmän 1 PRIIP-tuotteita:

   a) tässä liitteessä olevan 2 osan elementti C esitetään selvästi tuottonäkymätaulukon yläpuolella,

   b) sijoitustoiminnan vähimmäistuottoa koskevat tiedot ilmoitetaan tuottonäkymätaulukossa, ja tarvittaessa tässä liitteessä olevaan 2 osaan on sisällytettävä elementti G. Jos vähimmäistuotto on taattu, vähimmäistuotto on ilmoitettava rahamäärinä niiden sijoitusaikojen osalta, joihin takuuta sovelletaan. Jos vähimmäistuottoa ei taata tai jos takuuta sovelletaan vain joidenkin mutta ei kaikkien sijoitusaikojen osalta, on sisällytettävä kyseisiä sijoitusaikoja koskeva selitys, jossa todetaan, että yksityissijoittajat voivat menettää sijoittamansa määrän kokonaan tai osittain tai että yksityissijoittajat voivat menettää enemmän kuin sijoittamansa määrän tässä liitteessä olevan 3 osan mukaisesti.

4. Jos esitetään stressinäkymä, tässä liitteessä olevaan 2 osaan on sisällytettävä selityselementti D.

5. Ryhmän 2 PRIIP-tuotteiden osalta, lukuun ottamatta liitteessä IV olevassa 15 kohdassa tarkoitettuja PRIIP-tuotteita, on annettava selitys epäsuotuisista, kohtuullisista ja suotuisista näkymistä käyttämällä tässä liitteessä olevan 2 osan elementtiä E.

6. Ryhmän 1 PRIIP-tuotteiden, lukuun ottamatta liitteessä IV olevassa 30 kohdassa tarkoitettuja PRIIP-tuotteita, liitteessä IV olevassa 15 kohdassa tarkoitettuja ryhmän 2 PRIIP-tuotteita, ryhmän 3 PRIIP-tuotteita ja ryhmän 4 PRIIP-tuotteita, osalta annetaan lyhyt selitys näkymistä korkeintaan 300 merkillä ja selkeällä kielellä.

7. Tässä liitteessä olevassa 2 osassa olevat elementit H, I, J ja K sisällytetään myös liitteessä IV olevassa 30 kohdassa tarkoitettuihin ryhmän 1 PRIIP-tuotteisiin.

8. Sijoitusajan väliajanjaksot esitetään liitteessä IV olevan 32, 33 ja 34 kohdan mukaisesti. Väliajanjaksot voivat vaihdella suositellun sijoitusajan pituuden mukaan.

9. Niiden PRIIP-tuotteiden osalta, joille ei esitetä tuottonäkymiä sijoitusajan väliajankohtina, on tarvittaessa sisällytettävä selityselementti F tässä liitteessä olevaan 2 osaan.

10. Ellei toisin mainita, PRIIP-tuotteiden kehittäjien on kaikkien PRIIP-tuotteiden osalta, lukuun ottamatta liitteessä IV olevassa 30 kohdassa mainittuja ryhmän 1 PRIIP-tuotteita, käytettävä tässä liitteessä olevassa 3 osassa esitettyjä malleja esittääkseen tuottonäkymät sen mukaan, liittyykö PRIIP-tuotteeseen yksittäinen sijoitus tai preemio taikka säännöllinen maksu tai preemio tai liitteessä VI olevassa 76 c kohdassa tarkoitettu PRIIP-tuote.

11. Termiä ”irtautuminen” on käytettävä tuottonäkymätaulukossa kuvaamaan sijoituksen loppua, paitsi jos tämä termi voi olla harhaanjohtava tietyntyyppisten PRIIP-tuotteiden osalta, jolloin voidaan käyttää vaihtoehtoista termiä, kuten ”irtisanominen” tai ”luovutus”.

12. Liitteessä II olevan 4 kohdan b alakohdassa määriteltyjen ryhmän 1 PRIIP-tuotteiden osalta käytettyä terminologiaa on tarvittaessa mukautettava siten, että siinä otetaan huomioon PRIIP-tuotteen erityispiirteet, kuten PRIIP-tuotteen nimellisarvo.

13. Vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta lisätään biometriseen riskiin liittyvän preemion ja vakuutusetuuksia koskevan näkymän osalta lisärivejä, kuten tässä liitteessä olevan 3 osan malleissa A ja B esitetään. Kyseisen näkymän tuotot ilmoitetaan vain rahamääräisinä.

14. Sellaisten PRIIP-tuotteiden osalta, joihin liittyy säännöllisiä maksuja tai vakuutusmaksuja, lomakkeisiin on sisällytettävä myös tiedot kertyneistä sijoituksista ja tapauksen mukaan kertyneestä biometriseen riskiin liittyvästä preemiosta, kuten esitetään tässä liitteessä olevan 3 osan lomakkeessa B.

15. Niiden PRIIP-tuotteiden osalta, joita on tarkoitus pitää koko käyttöiän ajan, tuottonäkymässä mainittu suositeltu sijoitusaika voi viitata siihen, että PRIIP-tuote on tarkoitettu pidettäväksi koko käyttöiän ajan, ja ilmoittaa niiden vuosien lukumäärän, joita on käytetty esimerkkinä laskennassa.

16. Niiden PRIIP-tuotteiden osalta, jotka ovat välittömiä annuiteetteja tai muita PRIIP-tuotteita, jotka on tarkoitus maksaa vasta vakuutuksen kattaman tapahtuman toteutuessa, tuottonäkymätaulukossa on esitettävä tapauksen mukaan seuraavat tiedot:

    a) suositellun sijoitusajan elossaolonäkymien on kuvastettava yksityissijoittajalle suoritettujen maksujen yhteenlaskettua määrää,

    b) jos mukaan otetaan väliajankohtien elossaolonäkymät, niiden on kuvastettava takaisinostoarvoja ja yksityissijoittajalle kyseisenä ajankohtana suoritettujen maksujen yhteenlaskettua määrää,

    c) vakuutustapahtuman, kuten kuolema, näkymistä on käytävä ilmi edunsaajien kyseisenä ajankohtana saama kertasuoritus.

17. Jos PRIIP-tuotetta koskeva osto-optio käytetään tai tuote peruutetaan ennen suositellun sijoitusajan päättymistä simulaation mukaisesti, tuottonäkymien esitystapaa on

mukautettava vastaavasti, kuten tässä liitteessä olevan 3 osan mallissa C esitetään, ja siihen on lisättävä selittävät huomautukset siten, että on selvää, sisältyykö tiettyyn näkymään tuotetta koskevan osto-option käyttäminen tai peruuttaminen varhain ja ettei uudelleensijoitusta koskevaa olettamaa ole sovellettu. Näkymissä, joissa PRIIP-tuotetta koskeva osto-optio käytetään tai tuote peruutetaan automaattisesti, esitetään luvut tässä liitteessä olevassa 3 osassa olevan lomakkeen C sarakkeessa ”Jos sijoittaja irtautuu tuotetta koskevan osto-option käyttämisen tai tuotteen erääntymisen ajankohtana”. Sijoitusajan väliajanjaksoille esitettävien ajanjaksojen on oltava samat eri tuottonäkymissä, ja niiden on perustuttava suositeltuun sijoitusaikaan, jos PRIIP-tuotetta koskevaa osto-optiota ei käytetä, minkä oletetaan noudattavan PRIIP-tuotteen erääntymistä. Sijoitusajan väliajanjaksoja koskevat luvut on esitettävä ainoastaan niiden näkymien osalta, joissa PRIIP-tuotetta koskevaa osto-optiota ei ole vielä käytetty tai tuote on peruutettu ennen kyseistä sijoitusajan väliajanjaksoa tai sen päättyessä, ja sen on sisällettävä mahdolliset irtautumiskulut, jotka ovat voimassa tuona ajankohtana. Jos PRIIP-tuotetta koskeva osto-optio olisi käytetty simulaation perusteella ennen kyseistä sijoitusajan väliajanjaksoa tai sen päättyessä, kyseisellä ajanjaksolla ei esitetä lukuja.

OSA 2

Määrätyt sanalliset elementit

[Elementti A] Esitetyt luvut sisältävät kaikki tuotteeseen itseensä liittyvät kulut (*tarvittaessa*)[, mutta niihin eivät välttämättä sisälly kaikki sijoittajan neuvonantajalleen tai jakelijalleen maksamat kulut / ja kaikki sijoittajan neuvonantajaan tai jakelijaan liittyvät kulut]. Luvuissa ei oteta huomioon sijoittajan henkilökohtaista verotilannetta, joka saattaa myös vaikuttaa tämän saamiin tuottoihin.

[Elementti B] Sijoittajan tuotteesta saama tuotto määräytyy markkinoiden kehityksen mukaan. Markkinoiden kehitys on tulevaisuudessa epävarmaa, eikä sitä voida ennustaa tarkasti.

[Elementti C] [Esitetyt epäsuotuisat, kohtuulliset ja suotuisat näkymät ovat esimerkkejä, joissa käytetään [tuotteen / sopivan vertailuarvon] huonointa, keskimääräistä ja parasta tuottoa viimeisten [x] vuoden aikana.] (*ryhmän 2 PRIIP-tuotteet, lukuun ottamatta liitteessä IV olevassa 15 kohdassa tarkoitettuja tuotteita*) [Esitetyt näkymät ovat esimerkkejä, jotka perustuvat aiempiin tuottoihin ja tiettyihin olettamuksiin] (*muut PRIIP-tuotteiden tyypit*). Markkinat voisivat kehittyä hyvin eri tavoin tulevaisuudessa.

[Elementti D] Stressinäkymä osoittaa, mikä sijoittajan tuotto voisi olla äärimmäisessä markkinatilanteessa.

[Elementti E] Tämäntyyppinen näkymä tapahtui sijoitukselle [*lisätään tarvittaessa viittaus vertailuarvoon*] aikavälillä [*lisätään päivämäärät vuosina*].

[Elementti F] Tätä tuotetta ei voida eräännyttää [helposti]. Jos sijoittaja irtautuu sijoituksesta ennen suositeltua sijoitusaikaa[, sijoittajalla ei ole takuuta] (*jos takuu on voimassa ainoastaan suositellun sijoitusajan aikana*) [ja] [sijoittaja [maksaa / saattaa joutua maksamaan] lisäkustannuksia] (*irtautumiskulujen tapauksessa*).

[Elementti G] Tuotto taataan vain, jos sijoittaja [*kuvaillaan asianomaiset edellytykset tai lisätään viittaus tällaisten edellytysten kuvauksiin avaintietoasiakirjassa, kuten liitteen III*

mukaisesti annetut sanalliset selitykset].

[Elementti H] Kaavio kuvaa sitä, miten sijoitus voi tuottaa. Sitä voidaan verrata muiden johdannaisten tuottokaavioihin.

[Elementti I] Kaaviossa esitetään useita mahdollisia tuottoja eikä tarkkaa tietoa siitä, mikä sijoittajan lopullinen tuotto voi olla. Sijoittajan lopullinen tuotto vaihtelee sen mukaan, miten kohde-etuus kehittyy. Kaaviossa esitetään kohde-etuuden kunkin arvon kohdalla, mikä tuotteen tuotto tai tappio olisi. Vaaka-akselilla esitetään mahdolliset perustana olevan arvon eri hinnat erääntymispäivänä, ja pystyakselilla esitetään tuotto tai tappio.

[Elementti J] Tämän tuotteen ostaminen edellyttää, että sijoittaja arvelee kohde-etuuden hinnan [nousevan/laskevan].

[Elementti K] Sijoittajan enimmäistappio olisi koko sijoituksen (maksetun preemion) menettäminen.

OSA 3

Mallit

Malli A: Maksettavana on kertaluonteinen sijoitus tai kertaluonteinen preemio.

Suositeltu sijoitusaika: **Esimerkki sijoituksesta:** *(Tarvittaessa)* **Vakuutuspreemio:**		[] [10 000 euroa] [rahamäärä]		
		Jos sijoittaja [irtautuu] vuoden kuluttua *(soveltuvissa tapauksissa)*	**Jos sijoittaja [irtautuu] [] jälkeen** *(soveltuvissa tapauksissa)*	**Jos sijoittaja [irtautuu] [**suositeltu sijoitusaika**] jälkeen**
[Elossaolo] Näkymät				
Vähintään	**[Rahamäärä]** tai **[Vähimmäistuottoa ei ole taattu [jos sijoittaja [irtautuu] ennen [... vuotta/kuukautta/päivää]]** *(soveltuvissa tapauksissa)***. Sijoittaja voi menettää sijoituksensa kokonaan tai osittain [tai joutua suorittamaan lisämaksuja tappioiden kattamiseksi]** *(soveltuvissa tapauksissa)***]**			
Stressinäkymä	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[]euroa %	[]euroa %	[]euroa %
Epäsuotuisa näkymä	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[]euroa %	[]euroa %	[]euroa %
Kohtuullinen näkymä	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[]euroa %	[]euroa %	[]euroa %
Suotuisa näkymä	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[]euroa %	[]euroa %	[]euroa %
(Soveltuvissa tapauksissa) **[Kuolema] Näkymä**				
[Vakuutusta pahtuma]	***Mahdollinen tuotto edunsaajille kulujen jälkeen***	[]euroa	[]euroa	[]euroa

Malli B: Maksettavana on säännöllisiä sijoituksia tai säännöllisiä preemioita

Suositeltu sijoitusaika: **Esimerkki sijoituksesta:** *(Soveltuvissa tapauksissa)* **Vakuutuspreemio:**		[] [1 000 euroa] vuodessa [rahamäärä] vuodessa		
		Jos sijoittaja [irtautuu] vuoden kuluttua *(soveltuvissa tapauksissa)*	**Jos sijoittaja [irtautuu] [] jälkeen** *(soveltuvissa tapauksissa)*	**Jos sijoittaja [irtautuu] [**suositeltu sijoitusaika**] jälkeen**
[Elossaolo] Näkymät				
Vähintään	**[Rahamäärä]** tai **[Vähimmäistuottoa ei ole taattu [jos sijoittaja [irtautuu] ennen [... vuotta/kuukautta/päivää]]]** *(soveltuvissa tapauksissa)*. Sijoittaja **voi menettää sijoituksensa kokonaan tai osittain [tai joutua suorittamaan lisämaksuja tappioiden kattamiseksi]** *(soveltuvissa tapauksissa)***]**			
Stressinäkymä	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[]euroa %	[]euroa %	[]euroa %
Epäsuotuisa näkymä	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[]euroa %	[]euroa %	[]euroa %
Kohtuullinen näkymä	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[]euroa %	[]euroa %	[]euroa %
Suotuisa näkymä	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[]euroa %	[]euroa %	[]euroa %
Kertynyt sijoitussumma		[]euroa	[]euroa	[]euroa

(Soveltuvissa tapauksissa) **[Kuolema] Näkymä**				
[Vakuutusta pahtuma]	***Mahdollinen tuotto edunsaajille kulujen jälkeen***	[]euroa	[]euroa	[]euroa
Kertynyt vakuutuspreemio		[]euroa	[]euroa	[]euroa

Malli C: Liitteessä VI olevassa 76 c kohdassa tarkoitetut PRIIP-tuotteet (omavaraisuushyödykkeet)

Suositeltu sijoitusaika:	**Siihen asti, kunnes tuotetta koskeva osto-optio käytetään tai tuote erääntyy** Tämä voi vaihdella kussakin näkymässä, ja se esitetään taulukossa.		
Esimerkki sijoituksesta:	[10 000 euroa]		
	Jos sijoittaja [irtautuu] vuoden kuluttua *(soveltuvissa tapauksissa)*	**Jos sijoittaja [irtautuu] []jälkeen** *(tarvittaessa)*	**Jos sijoittaja [irtautuu] tuotetta koskevan osto-option käyttämisen tai erääntymisen ajankohtana**
Näkymät			
Vähintään	**[Rahamäärä]** tai **[Vähimmäistuottoa ei ole taattu [jos sijoittaja [irtautuu] ennen [... vuotta/kuukautta/päivää]]** *(soveltuvissa tapauksissa)***.** Sijoittaja **voi menettää sijoituksensa kokonaan tai osittain [tai joutua suorittamaan lisämaksuja tappioiden kattamiseksi]** *(soveltuvissa tapauksissa)***]**		
Stressinäkymä (tuote päättyy [] jälkeen)	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[] euroa %	[] euroa %	[] euroa %
Epäsuotuisa näkymä (tuote päättyy [] jälkeen)	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[] euroa %	[] euroa %	[] euroa %
Kohtuullinen näkymä (tuote päättyy [] jälkeen)	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[] euroa %	[] euroa %	[] euroa %
Suotuisa näkymä (tuote päättyy jälkeen)	***Mahdollinen tuotto sijoittajalle kulujen jälkeen*** Keskimääräinen tuotto vuosittain	[] euroa %	[] euroa %	[] euroa %”;

LIITE VI

Muutetaan delegoidun asetuksen (EU) 2017/653 liite VI seuraavasti:

1) Korvataan 3 kohdan a alakohta seuraavasti:
”a) jakelupalkkio, jos summa on yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajan tiedossa; jos todellinen määrä ei ole yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajan tiedossa, esitetään PRIIP-tuotteen mahdollisten tiedossa olevien jakelukustannusten enimmäismäärä;”

2) Muutetaan 5 kohta seuraavasti:

a) Korvataan a alakohdan i alakohta seuraavasti:

”i) Yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiö tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitaja;”

b) Korvataan g alakohta seuraavasti:

”g) kaikki jakelu- tai markkinointikustannukset, jos niiden summa on yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajan tiedossa; jos todellinen määrä ei ole yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajan tiedossa, esitetään PRIIP-tuotteen mahdollisten tiedossa olevien jakelukustannusten enimmäismäärä;”

c) Korvataan j ja k alakohta seuraavasti:

”j) kolmansille osapuolille suoritettavat maksut rahaston sijoitussalkkuun kuuluvan omaisuuserän hankinnan tai luovutuksen yhteydessä välttämättömästi aiheutuneiden kulujen kattamiseksi (mukaan luettuna tässä liitteessä olevassa 7–23 kohdassa tarkoitetut liiketoimikulut);

k) yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajan tai siihen yhteydessä olevan henkilön kaupankäyntitoimeksiantojen toteuttamisesta vastineeksi saamien tavaroiden tai palvelujen arvo;”

d) Korvataan l kohdan i alakohta seuraavasti:

”i) jos sijoituskohteena on yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto, käytetään sen viimeistä saatavilla olevaa yleistä kuluindikaattoria, jota on tarvittaessa oikaistava todellisen jakelupalkkion osoittamiseksi; tämän luvun on perustuttava yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tai sen ylläpitäjän tai yhteissijoitusyritysten rahastoyhtiön tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajan julkaisemaan lukuun tai lukuun, jonka on määrittänyt luotettava kolmas osapuoli, jos tämä luku on julkaistua lukua ajantasaisempi;”

e) Korvataan m alakohdan i alakohta seuraavasti:

”i) sijoituskohteena olevan PRIIP-tuotteen viimeisin saatavilla oleva yleinen kuluindikaattori, jota on tarvittaessa oikaistava todellisen osallistumismaksun osoittamiseksi;”

f) korvataan q kohta seuraavasti:

”q) tässä liitteessä olevassa osiossa II ja etenkin tässä liitteessä olevassa 36–46 kohdassa tarkoitetut strukturoitujen rahastojen aiheuttamat implisiittiset kulut;”

3) Korvataan 6 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiölle tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajalle tai sijoitusneuvojalle maksettava tulosperusteinen palkkio, tässä liitteessä olevassa 24 kohdassa tarkoitetut tulosperusteiset palkkiot mukaan luettuna;”

4) Korvataan 7 ja 8 kohta seuraavasti:

”7. Liiketoimikulut on laskettava vuotuistettuina PRIIP-tuotteesta kolmen edellisen vuoden aikana aiheutuneiden liiketoimikulujen keskiarvon perusteella. Keskiarvo lasketaan kaikkien liiketoimien perusteella. Jos PRIIP-tuote on ollut toiminnassa alle kolme vuotta, liiketoimikulut määritetään tässä liitteessä olevan 21, 22 ja 23 kohdan menetelmän mukaisesti.

8. PRIIP-tuotteen kokonaisliiketoimikuluina käytetään tässä liitteessä olevan 8 a–23 a kohdan mukaisesti laskettujen liiketoimikulujen summaa PRIIP-tuotteen kaikissa yksittäisissä liiketoimissa määriteltynä ajanjaksona käytetyn perusvaluutan määräisinä. Tämä summa muutetaan prosenttiosuudeksi jakamalla se PRIIP-tuotteen saman ajanjakson keskimääräisillä netto-omaisuuserillä.”;

5) Lisätään 8 a kohta seuraavasti:

”8 a. Tässä liitteessä olevassa 11 a kohdassa tarkoitetut liiketoimien eksplisiittiset vähimmäiskulut on ilmoitettava.”;

6) Korvataan 10 kohta seuraavasti:

”10. Muihin välineisiin tai omaisuuseriin kohdistuvien sijoitusten osalta on käytettävä jäljempänä tässä liitteessä olevassa 19 ja 20 kohdassa kuvattuun menetelmään perustuvia arvioituja liiketoimikuluja. Muihin kuin rahoitusvaroihin liittyvät liiketoimikulut lasketaan tässä liitteessä olevan 20 a kohdan mukaisesti.”;

7) Lisätään 11 kohtaan c alakohta seuraavasti:

”c) diluutiosuojaan liittyvä etu otetaan huomioon vain siltä osin kuin etu ei vähennä liiketoimikulujen kokonaismäärää eksplisiittisiä liiketoimikuluja pienemmäksi.”;

8) lisätään 11 a ja 11 b kohta seuraavasti:

”11 a. Eksplisiittisiin kuluihin sisältyvät kulut ja maksut, joita PRIIP-tuotteelle aiheutuu ja jotka maksetaan yksityissijoittajien rahoitussijoituksesta PRIIP-tuotteeseen PRIIP-tuotteen kohde-etuuksien hankkimiseksi tai luovuttamiseksi, kuten tarvittaessa meklareille tai muille välittäjille maksetut palkkiot, leimaverot tai markkinaverot, sopimusmaksut ja OTC-johdannaisten toteutuspalkkiot.

11 b. Yhteenlasketut eksplisiittiset kulut lasketaan PRIIP-tuotteen liiketoimista kolmen edellisen vuoden aikana aiheutuneiden kustannusten summana. Tämä summa muutetaan prosenttiosuudeksi jakamalla se PRIIP-tuotteen saman ajanjakson keskimääräisillä netto-omaisuuserillä. Ilmoitettavat eksplisiittiset vähimmäiskulut on laskettava vuotuistettuina PRIIP-tuotteesta kolmen edellisen vuoden aikana aiheutuneiden liiketoimikulujen keskiarvon perusteella siten, että keskiarvo lasketaan kaikkien liiketoimien perusteella.”;

9) Korvataan 14 ja 15 kohta seuraavasti:

”14. Saapumishinnaksi katsotaan sijoituksen markkinakeskihinta sillä hetkellä, kun liiketoimea koskeva tilaus lähetetään toiselle henkilölle. Muuna kuin sinä päivänä, jona tilaus on alun perin lähetetty toiselle henkilölle, toteutettavien tilausten osalta saapumishinnaksi katsotaan sijoituksen liiketoimipäivän aloitushinta tai, jos aloitushintaa ei ole käytettävissä, edellinen päätöshinta. Jos hintaa ei ole käytettävissä sillä hetkellä, kun liiketoimea koskeva tilaus lähetetään toiselle henkilölle, saapumishinnaksi katsotaan viimeisin käytettävissä oleva hinta tai, jos viimeisintä hintaa ei ole saatavilla, perusteltu riippumaton hinta tai, jos perusteltua riippumatonta hintaa ei ole käytettävissä, liiketoimipäivän aloitushinta tai, jos aloitushintaa ei ole käytettävissä, edellinen päätöshinta. Jos tilaus toteutetaan ilman sen lähettämistä toiselle henkilölle, saapumishinnaksi katsotaan sijoituksen markkinakeskihinta sillä hetkellä, kun liiketoimi on suoritettu.

15. Jos liiketoimea koskevan tilauksen toiselle henkilölle lähettämisen ajankohta ei ole tiedossa (tai se ei ole riittävän tarkka) tai hinta kyseisenä ajankohtana ei ole tiedossa, voidaan saapumishintana käyttää perusteltua riippumatonta hintaa tai, jos perusteltu riippumaton hinta ei ole tiedossa, sijoituksen liiketoimipäivän aloitushintaa tai, jos aloitushintaa ei ole käytettävissä, edellistä päätöshintaa.”;

10) Korvataan 18 kohta seuraavasti:

”18. Laskettaessa alun perin huutokaupassa tehtyihin tarjouksiin liittyviä kuluja saapumishintana käytetään välittömästi ennen huutokauppaa todettua keskihintaa. Laskettaessa ennalta määritettynä ajankohtana tehtyihin tarjouksiin liittyviä kuluja saapumishinta lasketaan kyseisenä ennalta määrättynä ajankohtana, vaikka tarjous olisi lähetetty toteutettavaksi ennen kyseistä ajankohtaa.”;

11) Lisätään 18 kohdan jälkeen otsikko ja 18 a kohta seuraavasti:

”*Pörssin ulkopuolella toteutetut liiketoimet*

18 a. Poiketen siitä, mitä tässä liitteessä olevassa 12–16 kohdassa säädetään pörssin ulkopuolella toteutettujen liiketoimien osalta, todelliset liiketoimikulut lasketaan seuraavasti:

a) jos liiketoimi toteutetaan sen jälkeen, kun osto- ja tarjoushinnat on saatu useammalta kuin yhdeltä mahdolliselta vastapuolelta, saapumishinta määritetään seuraavasti:

i) parhaan ostohinnan ja parhaan tarjoushinnan välinen keskipiste, kun paras ostohinta on alhaisempi kuin paras tarjoushinta;

ii) paras ostohinta, kun on kyse myynnistä, tai paras tarjoushinta, kun on kyse ostosta, kun paras ostohinta on korkeampi kuin paras tarjoushinta;

b) jos liiketoimi toteutetaan ilman, että on saatu sekä osto- että tarjoushintoja, liiketoimikulut lasketaan kertomalla liiketoimen kohteena olevien osuuksien lukumäärä puolella instrumentin ostohinnan ja tarjoushinnan välisen erotuksen arvosta, kun taas kyseinen erotus lasketaan seuraavalla perusteella:

i) suorilla markkinoilla tehtyjen osto-/myyntitarjousten, jos ne ovat käytettävissä, yhdistelmä;

ii) jos osto-/myyntitarjouksia ei ole käytettävissä suorilla markkinoilla, ne on hankittava joko

– aiemmista liiketoimista, jotka koskevat omaisuuseriä, joilla on samankaltaiset ominaisuudet (kesto, maturiteetti, kuponki, osto- tai myyntikurssikyky) ja likviditeetti, käyttämällä PRIIP-tuotteen kehittäjän aiemmin toteuttamia liiketoimia; tai
– riippumattoman kolmannen osapuolen todentamista tiedoista tai riippumattoman kolmannen osapuolen tekemästä omaisuuserän arvioinnista.”;

12) Lisätään 20 a kohta seuraavasti:

”20 a. Muihin kuin rahoitusvaroihin liittyviä kustannuksia laskettaessa transaktiokustannukset lasketaan kyseiseen liiketoimeen suoraan liittyvien todellisten kustannusten summana, mukaan lukien kaikki maksut, palkkiot, verot ja muut maksut (kuten laimentumisenestomaksut), jos kyseiset varat on hankittu PRIIP-tuotteen varoista. Jos hankintamenosta tehdään poistoja PRIIP-tuotteen tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa määritettynä ajanjaksona, todellisten kustannusten on oltava yhtä suuret kuin kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana poistot.”;

13) Lisätään 23 kohdan jälkeen otsikko ja 23 a kohta seuraavasti:

”*Liiketoimien ja muiden vastaavien tapausten vähäinen määrä*

23 a. Poiketen siitä, mitä tässä liitteessä olevassa 12–18 a kohdassa säädetään, liiketoimikulut voidaan laskea käyttämällä tässä liitteessä olevan 21 kohdan b

alakohdassa esitettyä menetelmää, jos yksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) PRIIP-tuote on toteuttanut hyvin vähän liiketoimia kolmen edellisen vuoden aikana;

b) kaikkien kolmen edellisen vuoden aikana toteutettujen liiketoimien kokonaisarvo muodostaa hyvin pienen prosenttiosuuden PRIIP-tuotteen nettovarallisuuden arvosta;

c) arvio liiketoimien kokonaiskustannuksista ei ole merkittävä verrattuna kokonaiskustannuksia koskevaan arvioon.”;

14) Lisätään 23 a kohdan jälkeen otsikko sekä 23 b ja 23 c kohta seuraavasti:

”*Tietojen käyttö ennen 31 päivää joulukuuta 2024*

23 b. Liiketoimikulut voidaan 31 päivään joulukuuta 2024 saakka laskea käyttämällä tässä liitteessä olevassa 21 kohdassa vahvistettua menetelmää sellaisten PRIIP-tuotteiden osalta, jotka ovat yhteissijoitusyrityksiä tai vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja, joihin jäsenvaltio on soveltanut 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä avaintietoasiakirjan muotoa ja sisältöä koskevia sääntöjä direktiivin 2009/65/EY 78–81 artiklan mukaisesti.

23 c. Jos vakuutusmuotoinen sijoitustuote sijoittaa tässä liitteessä olevassa 23 b kohdassa tarkoitettuun yhteissijoitusyritykseen tai vaihtoehtoiseen sijoitusrahastoon, kyseisten sijoitusten liiketoimikulut voidaan laskea käyttämällä tässä liitteessä olevassa 21 kohdassa vahvistettua menetelmää 31 päivään joulukuuta 2024 saakka.”

15) Korvataan 2 osan I kohdan otsikko seuraavasti:

”I. TAULUKKOON ’AJAN MYÖTÄ KERTYVÄT KULUT’ SISÄLLYTETTÄVÄT YHTEENLASKETUT KULUT”;

16) Korvataan 61 ja 62 kohta seuraavasti:

”61. Kokonaiskustannuksilla tarkoitetaan kaikkia PRIIP-tuotteen kehittäjän tiedossa olevia kustannuksia, tapauksen mukaan irtautumiskulut mukaan luettuina, asiaankuuluvalta sijoitusajalta, ja ne lasketaan seuraavasti:

a) sijoitusrahastojen osalta tässä liitteessä olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kulujen summa, johon on lisätty tässä liitteessä olevassa 4 ja 6 kohdassa tarkoitettujen kulujen summa;

b) muiden PRIIP-tuotteiden kuin sijoitusrahastojen osalta, lukuun ottamatta liitteessä IV olevassa 30 kohdassa tarkoitettuja PRIIP-tuotteita, tässä liitteessä olevassa 27 ja 28 kohdassa tarkoitettujen kulujen summa, johon on lisätty tässä liitteessä olevassa 31 ja 32 kohdassa tarkoitettujen kulujen summa;

c) liitteessä IV olevassa 30 kohdassa tarkoitettujen PRIIP-tuotteiden osalta tässä

liitteessä olevassa 34 ja 35 kohdassa tarkoitettujen kulujen summa;

d) vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta tässä liitteessä olevassa 47 ja 48 kohdassa tarkoitettujen kulujen summa, johon on lisätty tässä liitteessä olevassa 50 ja 51 kohdassa tarkoitettujen kulujen summa.

62. Taulukkoon ”Ajan myötä kertyvät kulut” on sisällytettävä myös PRIIP-tuotteen kokonaiskulujen yleiset kuluindikaattorit, jotka lasketaan tuoton alenemisena, joka johtuu kokonaiskuluista, laskettuna tässä liitteessä olevan 70–72 kohdan mukaisesti.”;

17) Poistetaan 62 kohdan jälkeen otsikko;

18) Korvataan 63 kohta seuraavasti:

”63. Jos kulujen laskemiseksi tarvitaan olettamus PRIIP-tuotteen tuotosta (rahamääräisenä ja prosenttiosuutena ilmaistuina lukuina), laskennassa käytetyn PRIIP-tuotteen tuotto määritetään tämän liitteen 71 kohdan mukaisesti.”;

19) lisätään 63 kohdan jälkeen 2 osan otsikko II ja alaotsikko seuraavasti:

”II. YLEISET KULUINDIKAATTORIT KUNKIN TAULUKKOON 2 ”KULUJEN RAKENNE” SISÄLLYTETTÄVÄN KULUTYYPIN MUKAAN”

Kertaluonteiset kulut ja kertaluonteiset kuluindikaattorit”;

20) Korvataan 64 kohta seuraavasti:

”64. Osallistumis- ja irtautumiskulujen indikaattoreita laskettaessa huomioon otettavat kulut ovat ne, jotka on määritetty tässä liitteessä olevan 1 osan mukaisesti osallistumis- tai irtautumiskuluiksi. Vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta PRIIP-tuotteen osallistumis- ja irtautumiskulujen indikaattoreina on pidettävä osallistumis- ja irtautumiskuluista johtuvaa vuotuisen tuoton vähentymistä PRIIP-tuotteen osalta suositeltuun sijoitusaikaan saakka tämän liitteen 70–72 kohdan mukaisesti laskettuna. PRIP-tuotteiden osalta osallistumis- ja irtautumiskulujen indikaattorit ovat kulut ilmaistuina rahamääräisinä yksikköinä, jos tuotetta säilytetään vuoden ajan (tai suositellun sijoitusajan, jos se on lyhyempi), laskettuna olettaen, että nettotuotto on nolla prosenttia.”

21) korvataan 64 kohdan jälkeen otsikko sekä 65, 66 ja 67 kohta seuraavasti:

”*Toistuvien kulujen indikaattorit: Liiketoimikulut ja muut toistuvat kulut*

65. PRIIP-tuotteen toistuvien kulujen indikaattorit lasketaan seuraavalla tavalla:

a) vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta käytetään kyseisistä kuluista johtuvaa vuotuisen tuoton alentumaa, kun otetaan huomioon, että PRIIP-tuotetta pidetään tässä liitteessä olevan 70, 71 ja 72 kohdan mukaisesti laskettuun suositeltuun sijoitusaikaan asti;

b) PRIP-tuotteiden osalta käytetään rahamääräisinä yksikköinä ilmaistujen

jatkuvaluonteisten kulujen määrää, jos tuotetta pidetään vuoden ajan (tai suositellun sijoitusajan, jos se on lyhyempi), laskettuna käyttämällä olettamuksena nollan prosentin nettotuottoa.

66. Liiketoimikulujen indikaattoria laskettaessa otetaan huomioon seuraavat kulut:

a) sijoitusrahastojen osalta tässä liitteessä olevassa 7–23 c kohdassa tarkoitetut liiketoimikulut;

b) muiden kuin sijoitusrahastomuotoisten PRIP-tuotteiden osalta, lukuun ottamatta liitteessä IV olevassa 30 kohdassa tarkoitettuja PRIIP-tuotteita, tässä liitteessä olevan 29 kohdan c alakohdassa tarkoitetut kulut;

c) vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta tässä liitteessä olevan 52 kohdan h alakohdassa tarkoitetut kulut.

67. Laskettaessa muuta toistuvien kulujen (joihin viitataan liitteessä VII ”hallinnollisina maksuina ja muina hallinnollisina kuluina tai toimintakuluina”) indikaattoria huomioon otettavat kulut ovat tässä liitteessä olevan 61 kohdan mukaisten kokonaiskulujen ja tässä liitteessä olevan 64 kohdan mukaisen kertaluonteisten kulujen indikaattorin summan, johon on lisätty tässä liitteessä olevan 66 kohdan mukainen liiketoimintakulujen indikaattorin, johon on lisätty satunnaisten kulujen indikaattorit tässä liitteessä olevan 68 ja 69 kohdan mukaisesti, välinen erotus.”;

22) Korvataan 67 kohdan jälkeinen otsikko ja 68 ja 69 kohta seuraavasti:

”*Satunnaiset kulut ja satunnaisten kulujen indikaattorit (tulosperusteiset palkkiot ja voitonjako-osuudet)*

68. PRIIP-tuotteen satunnaisten kulujen indikaattori lasketaan seuraavasti:

a) vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta käytetään vuosittaisen tuoton alentumaa, joka johtuu tulosperusteisista palkkioista tai voitonjako-osuuksista tai molemmista, kun otetaan huomioon, että PRIIP-tuotetta pidetään tässä liitteessä olevan 70–72 kohdan mukaisesti laskettuun suositeltuun sijoitusaikaan asti;

b) PRIP-tuotteiden osalta nämä kulut ilmaistuina rahamääräisinä yksikköinä, jos PRIIP-tuotetta pidetään vuoden ajan (tai suositeltu sijoitusaika, jos se on lyhyempi), laskettuna käyttämällä olettamuksena nollan prosentin nettotuottoa.

69. Tulosperusteisista palkkioita laskettaessa otetaan huomioon tässä liitteessä olevan 6 kohdan a alakohdan mukaiset kulut sijoitusrahastojen osalta. Voitonjako-osuuksien laskennassa otetaan huomioon tässä liitteessä olevan 6 kohdan b alakohdan mukaiset kulut sijoitusrahastojen osalta.”;

23) Lisätään 69 kohdan jälkeen otsikko seuraavasti:

”III. KULUJA KOSKEVIEN LUKUJEN LASKENTA”;

24) Korvataan 70 ja 71 kohta seuraavasti:

”70. Tässä liitteessä olevassa I ja II osassa mainittu tuoton vähentyminen lasketaan käyttäen määriä, jotka ovat yhdenmukaisia tässä liitteessä olevassa 90 ja 91 kohdassa vahvistettujen määrien kanssa. Siinä käytetään prosenttiosuuksien *i* ja *r* välistä eroa, missä *r* on vuotuinen sisäinen tuottoaste suhteessa yksityissijoittajan suorittamiin bruttomaksuihin ja arvioituihin yksityissijoittajalle maksettaviin etuussuorituksiin kyseisen sijoitusajan puitteissa ja *i* on vastaavan kuluttoman näkymän vuotuinen sisäinen tuottoaste.

71. Tässä liitteessä olevan 70 kohdan mukaisten arvioitujen tulevien etuussuoritusten perustana käytetään seuraavia olettamuksia:

a) liitteessä IV olevassa 30 kohdassa tarkoitettujen PRIIP-tuotteiden ja kaikkien PRIIP-tuotteiden osalta niihin kustannusindikaattoreihin liittyen, jotka osoittavat, että PRIIP-tuotetta pidetään enintään vuoden ajan, oletetaan, että vakioitu nettotuotto on 0 prosenttia;

b) lukuun ottamatta tapauksia, joihin a alakohtaa sovelletaan, PRIIP-tuotteen tuotto lasketaan käyttämällä menetelmiä ja hypoteesia, joita käytetään kohtuullisen näkymän arvioinnissa avaintietoasiakirjan tuotto- ja kuluennusteita koskevassa osiossa;

c) etuussuoritukset arvioidaan olettaen, että kaikki kokonaiskuluihin sisältyvät kulut vähennetään tässä liitteessä olevan 61 kohdan mukaisesti.”;

25) Lisätään 75 kohdan jälkeen otsikko seuraavasti:

”*PRIIP-tuotteita, joiden suositeltu sijoitusaika on alle yksi vuosi, koskevat erityisvaatimukset*”;

26) Poistetaan 76 kohdan jälkeen otsikko ”**Suhteiden laskenta**”.

27) Lisätään 76 a kohta seuraavasti:

”76 a. Prosenttimääräiset kuluindikaattorit lasketaan ottamalla huomioon kaudella kertyneet kokonaiskulut jaettuna sijoitussummalla, ja mukaan lisätään alaviite selittämään tämä laskutoimitus ja varoittamaan siitä, että muiden PRIIP-tuotteiden osalta prosenttimäärinä ilmaistut vuotuiset kuluindikaattorit eivät ole vertailukelpoisia.”;

28) Lisätään 76 a kohdan jälkeen otsikko ja 76 b kohta seuraavasti:

”*PRIIP-tuotteita, jotka ovat termiinisopimuksia, futuurisopimuksia, hinnanerosopimuksia tai vaihtosopimuksia, koskevat erityisvaatimukset*

76 b. Prosenttimääräiset kuluindikaattorit lasketaan ottamalla huomioon sopimuksen nimellisarvo, ja mukaan lisätään alaviite selittämään tämä laskutoimitus.”;

29) Lisätään 76 b kohdan jälkeen otsikko ja 76 c kohta seuraavasti:

”*PRIIP-tuotteita, joita koskevat osto-optiot voidaan käyttää tai jotka voidaan peruuttaa automaattisesti ennen suositellun sijoitusajan päättymistä, jos tietyt ennalta määritellyt ehdot täyttyvät, koskevat erityisvaatimukset*

76 c. Kulut on esitettävä kahden eri näkymän perusteella:

a) PRIIP-tuotetta koskeva osto-optio käytetään ensimmäisenä mahdollisena ajankohtana;

b) PRIIP-tuote erääntyy.

Kulut lasketaan olettaen, että tuotto on yhdenmukainen kunkin näkymän kanssa.”

30) Korvataan 78, 79 ja 80 kohta seuraavasti:

”78. Rahamääräiset kulut pyöristetään lähimpään euroon. Prosenttimääräiset kuluindikaattorit ilmaistaan yhden desimaalin tarkkuudella.

79. Kulut on laskettava vähintään kerran vuodessa.

80. Kulujen on perustuttava PRIIP-tuotteen kehittäjän viimeisimpiin kustannuslaskelmiin. Kulut arvioidaan kaikkine veroineen rajoittamatta tässä liitteessä olevan 77 kohdan soveltamista.

Sijoitusrahastojen osalta sovelletaan seuraavaa:

a) kunkin osakeluokan osalta suoritetaan erillinen laskenta, mutta jos kahden tai useamman luokan osuudet ovat etuoikeudeltaan samat, niiden osalta riittää yksi laskenta;

b) sateenvarjorahaston kohdalla kukin osatekijä tai alarahasto käsitellään erillisesti tätä liitettä sovellettaessa, mutta mahdolliset koko rahastolle osoitettavat maksut jaetaan kaikkien alarahastojen kesken tavalla, joka on oikeudenmukainen kaikille sijoittajille.”;

31) Korvataan 82 kohta seuraavasti:

”82. Toteumalukujen on perustuttava viimeaikaisiin kululaskelmiin, jotka PRIIP-tuotteen kehittäjä on todennut tarkoituksenmukaiseksi järkevin perustein. Luvut voivat perustua PRIIP-tuotteen viimeisimmässä vuosi- tai puolivuotiskertomuksessa julkaistussa toimintakertomuksessa esitettyihin kuluihin. Jos laskelmat eivät ole riittävän uusia, käytetään niiden sijasta laskelmaa, joka perustuu viimeisemmän 12 kuukauden ajanjakson aikana veloitettuihin maksuihin.”;

32) Korvataan 84 kohta seuraavasti:

”84. Jos sijoituskohteena olevaan yhteissijoitusyritykseen tai vaihtoehtoiseen sijoitusrahastoon liittyvät kulut on otettava huomioon, sovelletaan seuraavaa:

a) kunkin sijoituskohteena olevan yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston kuluindikaattori suhteutetaan kyseisen yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston muodostamaan osuuteen PRIIP-tuotteen nettoarvosta asianmukaisena ajankohtana, joka on se päivä, johon PRIIP-tuotteen luvut perustuvat;

b) kaikki suhteutetut luvut lisätään sijoittavan PRIIP-tuotteen itsensä kokonaiskuluihin, jolloin kulukokonaisuuksia on yksi.”;

33) Poistetaan 2 osan II otsikko;

34) Korvataan 90 kohta seuraavasti:

”90. Tämän asetuksen 5 artiklassa tarkoitettujen taulukoiden on sisällettävä ilmoitus PRIIP-tuotteen kehittäjän tiedossa olevista kokonaiskuluista rahamääräisenä ja prosenttiosuutena ilmaistuna sellaisen tapauksen osalta, jossa yksityissijoittaja sijoittaa joko 10 000 euroa (kaikki muut PRIIP-tuotteet paitsi säännöllisen preemion tai säännöllisen maksun tuotteet) tai 1 000 euroa vuodessa (säännöllisen preemion tai maksun PRIIP-tuotteet). Kuluja koskevat luvut on esitettävä eri sijoitusajoilta suositellut sijoitusajat mukaan luettuna seuraavasti:

a) PRIIP-tuotteista, joiden suositeltu sijoitusaika on enintään yksi vuosi, ilmoitetaan ainoastaan kustannukset, jotka aiheutuvat irtautumisesta suositellun sijoitusajan päättyessä;

b) PRIIP-tuotteista, joiden suositeltu sijoitusaika on pidempi kuin yksi vuosi mutta alle 10 vuotta, on esitettävä kustannukset, jotka koskevat irtautumista ensimmäisen vuoden lopussa ja suositellun sijoitusajan päättyessä;

c) PRIIP-tuotteiden, joiden suositeltu sijoitusaika on vähintään 10 vuotta, osalta on esitettävä ylimääräinen sijoitusaika ja ilmoitettava irtautumiskulu puolivälissä suositeltua sijoitusaikaa pyöristettynä lähimmän vuoden loppuun;

d) jos PRIIP-tuote ei salli irtautumista ennen suositeltua sijoitusaikaa tai jos PRIIP-tuotteella ei katsota olevan PRIIP-tuotteen kehittäjän tai kolmannen osapuolen markkinoimaa vaihtoehtoista likviditeettijärjestelyä tai jos likviditeettijärjestelyjä ei ole tai jos kyseessä ovat liitteessä IV olevassa 30 kohdassa tarkoitetut PRIIP-tuotteet, kulut voidaan esittää vain suositellun sijoitusajan lopun osalta.”;

35) Poistetaan 92–94 kohta.

LIITE VII

”*LIITE VII*

KULUJEN ESITTÄMINEN

Välittömästi osion ”Mitä kuluja sijoittajalle aiheutuu?” alla on oltava seuraava varoitus, paitsi jos PRIIP-tuotteen kehittäjä tietää, ettei PRIIP-tuotteesta neuvoja antava tai myyvä henkilö peri lisäkustannuksia:

”Tätä tuotetta sijoittajalle myyvät tai siitä neuvoja antavat henkilöt voivat veloittaa sijoittajalta muita kuluja. Tällöin kyseinen henkilö antaa sijoittajalle tietoja kyseisistä kuluista ja siitä, kuinka ne vaikuttavat sijoitukseen.”

Jäljempänä olevissa kuluja koskevissa taulukoissa käytetään termiä ”irtautuminen” kuvaamaan sijoituksen loppua. Jos termi voi olla harhaanjohtava tietyntyyppisten PRIIP-tuotteiden osalta, voidaan käyttää vaihtoehtoista termiä, kuten ”irtisanominen” tai ”luovutus”.

Taulukko 1 kaikkien PRIIP-tuotteiden osalta lukuun ottamatta niitä, joita tarkoitetaan 13 artiklan b alakohdassa ja liitteessä VI olevassa 76 c kohdassa (automaattisesti käytettävät osto-optiot)

PRIIP-tuotteen kehittäjän on sisällytettävä seuraavat otsikot, selitykset ja taulukko 1, joissa esitetään liitteessä VI olevassa 61 ja 62 kohdassa täsmennetyt yhteenlasketut kulut rahamääräisenä ja prosenttiosuutena ilmaistuna sekä kyseisessä liitteessä olevassa 90 kohdassa tarkoitetut sijoitusajat:

”**Ajan myötä kertyvät kulut**

Taulukoissa esitetään summat, jotka käytetään sijoituksesta erityyppisten kustannusten kattamiseksi. Nämä summat riippuvat sijoituksen määrästä, tuotteen sijoitusajan kestosta [ja siitä, kuinka hyvin tuote tuottaa *(soveltuvissa tapauksissa)*]. Tässä esitetyt summat ovat arvioita, jotka perustuvat sijoitussummaan ja erilaisiin mahdollisiin sijoitusaikoihin.

Olettamuksena on, että

– [Ensimmäisenä vuotena] sijoittaja saisi takaisin sijoittamansa summan (0 %:n vuosittainen tuotto). [Muiden sijoitusaikojen osalta olettamuksena on, että sijoittaja saa tuotteella tuottoa kohtuullisen näkymän mukaisesti]
– Sijoitus [10 000 euroa / 1 000 euroa vuodessa]”

	Jos sijoittaja [irtautuu] vuoden kuluttua *(soveltuvissa tapauksissa)*	**Jos sijoittaja [irtautuu] [kun suositellusta sijoitusajasta on kulunut puolet]** *(soveltuvissa tapauksissa)*	**Jos sijoittaja [irtautuu] [suositellun sijoitusajan päätteeksi]**
Kokonaiskulut	[] euroa	[] euroa	[] euroa
Vaikutus vuotuiseen tuottoon (*)	[] %	[] % kunakin vuonna	[] % kunakin vuonna

(*) ”Tämä osoittaa, miten kulut vähentävät tuottoa sijoitusaikana kunakin vuonna. Sen avulla osoitetaan esimerkiksi, että jos sijoittaja irtautuu suositeltuna sijoitusaikana, sijoittajan vuotuiseksi keskimääräiseksi tuotoksi ennustetaan [] prosenttia ennen kuluja ja [] prosenttia kulujen jälkeen.”

(Soveltuvissa tapauksissa): ”Voimme jakaa osan kuluista sen henkilön kanssa, joka myy tuotteen sijoittajalle, jotta voimme kattaa kyseisen henkilön sijoittajalle tarjoamat palvelut. *(Soveltuvissa tapauksissa)* [He ilmoittavat summan sijoittajalle].”

(Soveltuvissa tapauksissa): ”Nämä luvut sisältävät jakelupalkkion enimmäismäärän, jonka henkilö, joka myy tuotteen sijoittajalle, voi periä ([] prosenttia sijoitussummasta / [] euroa). Tämä henkilö ilmoittaa sijoittajalle varsinaisen jakelumaksun.”

Taulukko 1 13 artiklan b alakohdassa tarkoitettujen PRIIP-tuotteiden osalta

PRIIP-tuotteen kehittäjän on sisällytettävä seuraavat otsikot, selitykset ja taulukko 1, jossa esitetään liitteessä VI olevassa 61 ja 62 kohdassa täsmennetyt yhteenlasketut kuluja koskevat luvut rahamääräisenä ja prosenttiosuutena ilmaistuna sekä kyseisessä liitteessä olevassa 90 kohdassa tarkoitetut säilytysajat ja jossa esitetään kulujen jakautuminen PRIIP-tuotteen muiden kulujen kuin sijoitusvaihtoehtoihin (’vakuutussopimus’) liittyvien kulujen ja sijoitusvaihtoehtoihin (’sijoitusvaihtoehdot’) liittyvien eri kulujen välillä:

”**Ajan myötä kertyvät kulut**

Taulukoissa esitetään summat, jotka sijoituksesta käytetään erityyppisten kustannusten kattamiseksi. Nämä summat riippuvat sijoitussummasta, tuotteen sijoitusajan kestosta [ja siitä, kuinka hyvin tuote tuottaa *(soveltuvissa tapauksissa)*]. Tässä esitetyt summat ovat arvioita, jotka perustuvat sijoitussummaan ja erilaisiin mahdollisiin sijoitusaikoihin.

Olettamuksena on, että

- ensimmäisenä vuotena sijoittaja saisi takaisin sijoittamansa summan (0 %:n vuotuinen tuotto). Muiden sijoitusaikojen osalta olettamuksena on, että sijoittaja saa tuotteella tuottoa kohtuullisen näkymän mukaisesti.
- Sijoitus [10 000 euroa / 1 000 euroa vuodessa]

[*Lausunto, jossa ilmoitetaan, että yksityissijoittajalle aiheutuvat kokonaiskulut koostuvat PRIIP-tuotteen muiden kulujen kuin sijoitusvaihtoehtoihin liittyvien kulujen ja sijoitusvaihtoehdon kulujen yhdistelmästä, ja ne vaihtelevat sijoitusvaihtoehtojen mukaan*]”

	Jos sijoittaja [irtautuu] vuoden kuluttua *(soveltuvissa tapauksissa)*	**Jos sijoittaja [irtautuu] [kun suositellusta sijoitusajasta on kulunut puolet]** *(soveltuvissa tapauksissa)*	**Jos sijoittaja [irtautuu] [suositellun sijoitusajan päätteeksi]**
Kokonaiskulut – Vakuutussopimus – Investointivaihtoehdot	[] euroa [] – [] euroa	[] euroa [] – [] euroa	[] euroa [] – [] euroa
Vaikutus vuotuiseen tuottoon (*) – Vakuutussopimus – sijoitusvaihtoehdot	[] % [] – [] %	[] % kunakin vuonna [] – [] % kunakin vuonna	[] % kunakin vuonna [] – [] % kunakin vuonna

(*) ”Tämä osoittaa, miten kulut vähentävät tuottoa sijoitusaikana kunakin vuonna. Sen avulla osoitetaan esimerkiksi, että jos sijoittaja irtautuu suositeltuna sijoitusaikana, sijoittajan vuotuiseksi keskimääräiseksi tuotoksi ennustetaan [] prosenttia ennen kuluja ja [] prosenttia kulujen jälkeen.”

(Soveltuvissa tapauksissa): ”Voimme jakaa osan kuluista sen henkilön kanssa, joka myy tuotteen sijoittajalle, jotta voimme kattaa kyseisen henkilön sijoittajalle tarjoamat palvelut. *(Soveltuvissa tapauksissa)* [He ilmoittavat summan sijoittajalle].”

(Soveltuvissa tapauksissa): ”Nämä luvut sisältävät jakelupalkkion enimmäismäärän, jonka henkilö, joka myy tuotteen sijoittajalle, voi periä ([] prosenttia sijoitussummasta / [] euroa). Tämä henkilö ilmoittaa sijoittajalle todellisen jakelupalkkion.”

Taulukko 1 liitteessä VI olevassa 76 c kohdassa tarkoitettujen PRIIP-tuotteiden osalta (automaattisesti käytettävät osto-optiot)

Liitteessä VI olevassa 76 c kohdassa tarkoitettujen PRIIP-tuotteiden osalta otsikko, selitys ja taulukko 1 ”Ajan myötä kertyvät kulut” ovat seuraavat:

”**Ajan myötä kertyvät kulut**

Taulukoissa esitetään summat, jotka käytetään sijoituksesta erityyppisten kustannusten kattamiseksi. Nämä summat riippuvat sijoitussummasta, tuotteen sijoitusajan kestosta [ja siitä, kuinka hyvin tuote tuottaa *(soveltuvissa tapauksissa)*]. Tässä esitetyt summat ovat arvioita, jotka perustuvat sijoitussummaan ja erilaisiin sijoitusaikoihin.

Tuotteen kesto on epävarma, koska se voi päättyä eri aikoina markkinoiden kehittymisestä riippuen. Tässä esitetyissä summissa otetaan huomioon kaksi eri näkymää (varhainen osto-optio ja erääntyminen). Jos sijoittaja päättää irtautua tuotteesta ennen tuotteen loppua, tässä esitettyjen summien lisäksi voidaan soveltaa irtautumiskuluja.

Olettamuksena on, että

– Sijoitus [10 000 euroa / 1 000 euroa vuodessa]
– tuotteen tuotto, joka on johdonmukainen kunkin esitetyn sijoitusajan kanssa.

	Jos tuotetta koskeva osto-optio käytetään ensimmäisenä mahdollisena ajankohtana []	**Jos tuote erääntyy**
Kokonaiskulut	[] euroa	[] euroa
Vaikutus vuotuiseen tuottoon (*)	[] %	[] % kunakin vuonna

”(*) Tämä osoittaa, miten kulut vähentävät tuottoa sijoitusaikana kunakin vuonna. Sen avulla osoitetaan esimerkiksi, että jos sijoittaja irtautuu erääntymisajankohtana, sijoittajan vuotuiseksi keskimääräiseksi tuotoksi ennustetaan [] prosenttia ennen kuluja ja prosenttia kulujen jälkeen.”

(Soveltuvissa tapauksissa): ”Voimme jakaa osan kuluista sen henkilön kanssa, joka myy tuotteen sijoittajalle, jotta voimme kattaa kyseisen henkilön sijoittajalle tarjoamat palvelut. *(Soveltuvissa tapauksissa)* [He ilmoittavat summan sijoittajalle].”

(Soveltuvissa tapauksissa): ”Nämä luvut sisältävät jakelupalkkion enimmäismäärän, jonka henkilö, joka myy tuotteen sijoittajalle, voi periä ([] prosenttia sijoitussummasta / [] euroa). Tämä henkilö ilmoittaa sijoittajalle todellisen jakelupalkkion.”

Taulukko 2 kaikkien PRIIP-tuotteiden osalta lukuun ottamatta 13 artiklan b

alakohdassa tarkoitettuja PRIIP-tuotteita

PRIIP-tuotteen kehittäjän on esitettävä kustannuserittely liitteessä VI olevassa 64–69 kohdassa tarkoitetun luokituksen mukaisesti käyttäen jäljempänä esitettyjä otsikkoja ja taulukkoa 2.

Mukaan on liitettävä hyvin lyhyt kuvaus kunkin kulutyypin luonteesta. Siihen on sisällyttävä numeerinen indikaattori (rahamäärä tai prosenttiosuus) ja laskentaperuste, jos se voidaan esittää yksinkertaisilla ilmaisuilla, jotka yksityissijoittajatyyppi, jolle PRIIP-tuotetta on tarkoitus markkinoida, todennäköisesti ymmärtää. Kuvauksen on perustuttava yhteen tai useampaan esimerkkiin alla olevassa taulukossa, paitsi jos ne eivät ole sovellettavissa.

”**Kulujen rakenne**

Kertaluonteiset kulut osallistumisen tai irtautumisen yhteydessä		(*PRIP*-tuotteet): Jos sijoittaja [irtautuu], kun [1 vuosi / suositeltu sijoitusaika *(jos sen pituus on alle 1 vuosi)* on kulunut] *(Vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet)*: Kulujen vuosittainen vaikutus, jos sijoittaja [irtautuu], kun [suositeltu sijoitusaika] on kulunut
Osallistumiskulut	[*Kuvaus luonteesta enintään 300 merkillä. Esimerkkejä:* – ”[] prosenttia summasta, jonka sijoittaja maksaa tämän sijoituksen tekemisen yhteydessä.” – ”[] prosenttia sijoittajan maksamista [] ensimmäisestä preemiosta” – ”Nämä kulut sisältyvät jo [hintaan/preemioihin], jotka sijoittaja maksaa” – ”Tähän sisältyvät jakelukustannukset, jotka ovat [[] prosenttia sijoitussummasta / [ ] euroa]. [Tämä on enimmäismäärä, jonka sijoittaja joutuu maksamaan]. [Henkilö, joka myy tuotteen sijoittajalle, ilmoittaa sijoittajalle todellisen maksun.]” – ”Emme veloita osallistumismaksua”]	[Enintään] [] euroa (PRIP-tuotteet) tai [] prosenttia (IBIP-tuotteet)
Irtautumiskulut	*[Kuvaus, enintään 300 merkkiä. Esimerkkejä:* – ”[] prosenttia sijoituksesta ennen sen maksamista sijoittajalle” – ”Me emme peri tästä tuotteesta irtautumiskuluja [mutta henkilö, joka myy tuotteen sijoittajalle, voi tehdä niin]” *(Jos irtautumiskuluja sovelletaan vain erityisolosuhteissa)* – ”Näitä kuluja sovelletaan vain, jos *(täsmennetään olosuhteet tai esitetään esimerkki, enintään 200 merkkiä)*” *Vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta, kun irtautumiskuluja sovelletaan vain ennen suositellun sijoitusajan päättymistä tapahtuviin*	Euroa (PRIP-tuotteet) tai prosenttia (IBIP)

	irtautumisiin, oikealla olevaan sarakkeeseen merkitään ”-” ja edellä olevien kuvausten lisäksi tähän sarakkeeseen sisällytetään seuraava lausunto: ”Irtautumiskuluiksi on seuraavassa sarakkeessa merkitty ’”-”, sillä niitä ei sovelleta, jos sijoittaja pitää tuotetta suositellun sijoitusajan loppuun saakka.”	
Jatkuvaluonteiset kulut [vuosittain]		
Hallinnolliset maksut ja muut hallinto- tai toimintakulut	[*Kuvaus perusteesta enintään 150 merkillä. Esimerkki:* ”[] prosenttia sijoituksen arvosta vuosittain”.] Tämä on arvio, joka perustuu viime vuoden todellisiin kuluihin.	Euroa (PRIP-tuotteet) tai prosenttia (IBIP)
Liiketoimikulut	[] prosenttia sijoituksen arvosta vuosittain. Tämä on arvio kustannuksista, joita aiheutuu tuotteen kohteena olevien sijoitusten ostosta ja myynnistä. Todellinen määrä vaihtelee sen mukaan, kuinka paljon ostamme ja myymme.	[] euroa (PRIP) tai [] prosenttia (IBIP)
Erityisissä olosuhteissa aiheutuneet satunnaiset kulut		
Tulosperusteiset palkkiot [ja voitonjako-osuudet]	*[[Kuvaus enintään 300 merkkiä]*. Todellinen summa vaihtelee sen mukaan, kuinka hyvin sijoitus tuottaa. Edellä esitetty kokonaiskuluarvio sisältää viiden viime vuoden keskiarvon.] tai [Tähän tuotteeseen ei liity tulosperusteista palkkiota].	[] euroa (PRIP) tai [] prosenttia (IBIP)

(Soveltuvissa tapauksissa): ”Eri kuluja sovelletaan sijoitussumman mukaan [*selitys olosuhteista tai esimerkki enintään 150 merkillä*]”

Useita sijoitusvaihtoehtoja sisältävien PRIIP-tuotteiden osalta PRIIP-tuotteiden kehittäjien on käytettävä tämän liitteen taulukkoja 1 ja 2, joita sovelletaan kaikkiin PRIIP-tuotteisiin, lukuun ottamatta asetuksen 13 artiklan b alakohdassa ja liitteessä VI olevassa 76 c kohdassa tarkoitettuja PRIIP-tuotteita, kulujen esittämiseen ja osoittamaan kuhunkin taulukoiden sisältämään lukuun liittyvät erilaiset kulut soveltuvin osin.

Sellaisten PRIIP-tuotteiden osalta, joiden suositeltu sijoitusaika on alle vuosi, ”Kulujen vuosittainen vaikutus tuottoon” -merkinnän sijaan kustannussuhteen prosenttiosuutena ilmaistun merkinnän taulukossa 1 ja 2 on ”Kulujen vaikutus” ja taulukon 1 alaviitteen on oltava seuraava: ”Tämä on esimerkki kulujen vaikutuksesta alle vuoden pituisena sijoitusaikana. Tätä prosenttiosuutta ei voida suoraan verrata muita PRIIP-tuotteita koskeviin kustannusvaikutuslukuihin.”

Niiden PRIIP-tuotteiden osalta, joissa prosenttiosuuksina ilmaistut kustannussuhteet lasketaan nimellisarvon perusteella, lisätään taulukon alapuolelle alaviite seuraavasti: ”Tämä on esimerkki kuluista suhteessa PRIIP-tuotteen nimellisarvoon”.

Taulukko 2 asetuksen 13 artiklan b kohdassa tarkoitettujen PRIIP-tuotteiden osalta

PRIIP-tuotteen kehittäjän on esitettävä kustannuserittely liitteessä VI olevassa 64–69 kohdassa tarkoitetun luokituksen mukaisesti käyttäen jäljempänä esitettyjä otsikkoja ja taulukkoa 2. Soveltuvissa tapauksissa kulutyypin mukaan esitetään kulujen jakautuminen PRIIP-tuotteen muiden kulujen kuin sijoitusvaihtoehtoihin (’vakuutussopimus’) liittyvien kulujen ja sijoitusvaihtoehtoihin (’sijoitusvaihtoehdot’) liittyvien eri kulujen välillä.

Mukaan on liitettävä hyvin lyhyt kuvaus kunkin kulutyypin luonteesta. Tähän on sisällyttävä numeerinen indikaattori (kiinteä määrä tai prosenttiosuus) ja laskentaperuste, jos se voidaan esittää yksinkertaisilla ilmaisuilla, jotka yksityissijoittajatyyppi, jolle PRIIP-tuotetta on tarkoitus markkinoida, todennäköisesti ymmärtää. Kuvauksen on perustuttava yhteen tai useampaan esimerkkiin alla olevassa taulukossa, paitsi jos ne eivät ole sovellettavissa.

”**Kulujen rakenne**

Kertaluonteiset kulut osallistumisen tai irtautumisen yhteydessä		Kulujen vuosittainen vaikutus, jos sijoittaja [irtautuu], kun [suositeltu sijoitusaika] on kulunut
Osallistumiskulut	[*Kuvaus enintään 300 merkillä. Esimerkkejä:* – ”[] prosenttia summasta, jonka sijoittaja maksaa tämän sijoituksen tekemisen yhteydessä.” – ”[] prosenttia sijoittajan maksamista [] ensimmäisestä preemiosta” – ”Nämä kulut sisältyvät jo [hintaan/preemioihin], jotka sijoittaja maksaa” – ”Tähän sisältyvät jakelukustannukset, jotka ovat [[] prosenttia sijoitussummasta / [ ] euroa]. [Tämä on enimmäismäärä, jonka sijoittaja joutuu maksamaan]. [Henkilö, joka myy tuotteen sijoittajalle, ilmoittaa sijoittajalle todellisen maksun.]” – ”Emme veloita osallistumismaksua”]	”[] prosenttia” tai ”Vakuutussopimus % Sijoitusvaihtoehto [] – [] %”
Irtautumiskulut	*[Kuvaus, enintään 300 merkkiä. Esimerkkejä:* – ”[] prosenttia sijoituksesta ennen sen maksamista sijoittajalle”. – ”Me emme peri tästä tuotteesta irtautumiskuluja [mutta henkilö, joka myy tuotteen sijoittajalle, voi tehdä niin]”. *(Jos irtautumiskuluja sovelletaan vain erityisolosuhteissa)* – ”Näitä kuluja sovelletaan vain, jos *(täsmennetään olosuhteet tai esitetään esimerkki, enintään 200 merkkiä)*” *Vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta, kun irtautumiskuluja sovelletaan vain ennen suositellun sijoitusajan päättymistä tapahtuviin irtautumisiin, oikealla olevaan sarakkeeseen merkitään ”-” ja edellä olevien kuvausten lisäksi tähän sarakkeeseen sisällytetään seuraava lausunto*: ”Irtautumiskulut ilmoitetaan seuraavassa sarakkeessa merkinnällä ”-”, sillä niitä ei sovelleta, jos sijoittaja pitää tuotetta suositeltuun sijoitusaikaan saakka.”	”[] prosenttia” tai ”Vakuutussopimus [] % Sijoitusvaihtoehto [] – [] %”
Jatkuvaluonteiset kulut vuosittain		
Hallinnolliset maksut ja muut hallinto-	[*Kuvaus perusteesta enintään 150 merkillä. Esimerkki:* ”[] prosenttia sijoituksen arvosta vuosittain”.] Tämä on arvio, joka perustuu viime vuoden todellisiin kuluihin.	”[] prosenttia” tai ”Vakuutussopimus [] % Sijoitusvaihtoehto [] – [] %”

tai toimintakulut		
Liiketoimikulut	[] prosenttia sijoituksen arvosta vuosittain. Tämä on arvio kustannuksista, joita aiheutuu tuotteen kohteena olevien sijoitusten ostosta ja myynnistä. Todellinen määrä vaihtelee sen mukaan, kuinka paljon ostamme ja myymme.	”[] prosenttia” tai ”Vakuutussopimus [] % Sijoitusvaihtoehto [] – [] %”
Erityisissä olosuhteissa aiheutuneet satunnaiset kulut		
Tulosperusteiset palkkiot [ja voitonjako-osuudet]	*[[Kuvaus enintään 300 merkkiä]*. Todellinen summa vaihtelee sen mukaan, kuinka hyvin sijoitus tuottaa. Edellä esitetty kokonaiskuluarvio sisältää viiden viime vuoden keskiarvon.] tai [Tähän tuotteeseen ei liity tulosperusteista palkkiota].	”[] prosenttia” tai ”Vakuutussopimus [] % Sijoitusvaihtoehto [] – [] %”

(Soveltuvissa tapauksissa): ”Eri kuluja sovelletaan sijoitussumman mukaan [*selitys olosuhteista tai esimerkki enintään 150 merkillä*]”.”

LIITE VIII

”LIITE VIII

AIEMPAA TUOTTO- TAI ARVONKEHITYSTÄ KOSKEVIEN TIETOJEN SISÄLTÖ JA ESITTÄMINEN

Määritelmät

1. Aiempaa tuotto- tai arvonkehitystä koskevien tietojen esittämiseen sovelletaan seuraavia määritelmiä:

   a) ’yhteissijoitusyrityksellä’ tarkoitetaan direktiivin 2009/65/EY 5 artiklan mukaisesti luvan saanutta yhteissijoitusyritystä, joka

      i) on liitteessä II olevassa 5 kohdassa tarkoitettu ryhmän 2 PRIIP-tuote; ja

      ii) ei tarjoa yksityissijoittajille tiettyinä ennalta määrättyinä ajankohtina algoritmiin perustuvia tuottoja, jotka on sidottu rahoitusvarojen, indeksien tai viitesalkkujen tulokseen tai niiden suhteen tapahtuviin hinnanmuutoksiin tai muihin olosuhteisiin tai joilla on samankaltaisia piirteitä;

   b) ’Vaihtoehtoisella sijoitusrahastolla’ tarkoitetaan direktiivin 2011/61/EU 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyä vaihtoehtoista sijoitusrahastoa, joka

      i) on liitteessä II olevassa 5 kohdassa tarkoitettu ryhmän 2 PRIIP-tuote;

      ii) on komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 694/2014[2] 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu avoin vaihtoehtoinen sijoitusrahasto ja

      iii) ei tarjoa yksityissijoittajille tiettyinä ennalta määrättyinä ajankohtina algoritmiin perustuvia tuottoja, jotka on sidottu rahoitusvarojen, indeksien tai viitesalkkujen tulokseen tai niiden suhteen tapahtuviin hinnanmuutoksiin tai muihin olosuhteisiin tai joilla on samankaltaisia piirteitä;

   c) ’Sijoitussidonnaisella vakuutusmuotoisella sijoitustuotteella’ tarkoitetaan sijoitussidonnaista vakuutusmuotoista sijoitustuotetta, joka

[2] Komission delegoitu asetus (EU) N:o 694/2014, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajien tyyppien määrittämiseksi (EUVL L 183, 24.6.2014, s. 18).

i) on liitteessä II olevassa 5 kohdassa tarkoitettu ryhmän 2 PRIIP-tuote;

ii) jolla on mahdollisuus ennenaikaiseen irtautumiseen tai lunastukseen ennen suositeltua sijoitusaikaa ja johon ei sovelleta merkittäviä rajoittavia ehtoja,

iii) tuottaa etuuksia, jotka liittyvät suoraan osuuksiin jaettujen omaisuuserien arvoon ja

iv) ei tarjoa yksityissijoittajille tiettyinä ennalta määrättyinä ajankohtina algoritmipohjaisia tuottoja, jotka liittyvät rahoitusvarojen, indeksien tai viitesalkkujen tulokseen tai hinnanmuutosten tai muiden ehtojen toteutumiseen tai joilla on samankaltaisia piirteitä.

Yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen aiempien tuottojen laskenta

2. Aiempia tuottoja koskevien lukujen laskennan on perustuttava yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston nettovarallisuuden arvoon, ja ne on laskettava sen perusteella, että rahaston mahdolliset jaettavissa olevat tulot on sijoitettu uudelleen.

Simuloitujen tietojen käyttö yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen aiempia tuottoja varten

3. Tuotto- tai arvonkehityksen esittäminen simuloitujen tietojen perusteella ajalta, jolta tietoja ei ole käytettävissä, sallitaan ainoastaan seuraavissa tapauksissa, edellyttäen että simuloitujen tietojen käyttö on asiallista ja selkeää eikä harhaanjohtavaa:

a) olemassa olevan yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tai alarahaston uusi osakelaji voi simuloida sen tuottoa ottamalla huomioon toisen luokan tuoton edellyttäen, että nämä kaksi luokkaa eivät olennaisesti eroa toisistaan sen suhteen, missä määrin ne osallistuvat yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston varoihin.

b) feeder-yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto voi simuloida suoritustaan käyttämällä master-yhteissijoitusyrityksensä tai vaihtoehtoisen sijoitusrahastonsa tuottoa edellyttäen, että yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

i) feeder-yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston strategia ja tavoitteet eivät anna sille mahdollisuutta säilyttää muita varoja kuin master-yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston osuuksia ja toiminnan edellyttämiä käteisvaroja,

ii) feeder-yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston ominaisuudet eivät eroa olennaisesti master-yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston ominaispiirteistä.

Sijoitussidonnaisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden aiemman tuoton laskenta

4. Tässä liitteessä olevassa 2 kohdassa kuvattua aiemman tuotto- tai arvonkehityksen laskentaa sovelletaan *soveltuvin osin* sijoitussidonnaisiin vakuutusmuotoisiin sijoitustuotteisiin. Laskelman on oltava johdonmukainen asetuksen 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun selostuksen kanssa, joka koskee biometriseen riskiin liittyvän preemion tai biometriseen riskiin liittyvän preemion kulujen vaikutusta sijoituksen tuottoon.

Yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen aiemman tuoton esittäminen

5. Tiedot yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston aiemmasta tuotosta on esitettävä pylväskaaviona, joka kattaa yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston toiminnan viimeisten kymmenen vuoden ajalta. Pylväskaavion koon on oltava sellainen, että se on luettavissa.
6. Yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen, joiden tuotosta on tietoja alle viideltä täydeltä kalenterivuodelta, on käytettävä esitystapaa, joka kattaa vain viimeksi kuluneet viisi vuotta.
7. Vuosi, jolta tietoja ei ole saatavilla, merkitään tyhjäksi ilman muita huomautuksia kuin päivämäärä.
8. Yhteissijoitusyrityksistä tai vaihtoehtoisista sijoitusrahastoista, joilla ei vielä ole tuottoja koskevia tietoja yhdeltä täydeltä kalenterivuodelta, on liitettävä mukaan lausunto siitä, että tietoja ei ole riittävästi, jotta yksityissijoittajille voitaisiin antaa hyödyllistä tietoa aiemmasta tuotto- tai arvonkehityksestä.
9. Pylväsdiagrammia on täydennettävä seuraavilla selvästi näkyvillä lausunnoilla:

   a) varoitus siitä, että aiempia tuottoja koskevien tietojen hyöty on rajallinen arvioitaessa tulevaa tuotto- tai arvonkehitystä, käyttämällä seuraavaa lihavoitua lausuntoa:

      ”**Aiempien tuottojen perusteella ei voida muodostaa luotettavia oletuksia tulevasta tuotto- tai arvonkehityksestä. Markkinat voivat kehittyä hyvin eri tavoin tulevaisuudessa.**

      Sen avulla voidaan arvioida, miten rahastoa on hoidettu aiemmin.”;

b) selitys siitä, mitä esitetään pylväskaavion yläpuolella, ja seuraavat teksti lihavoituna:

”**Tässä kaaviossa esitetään rahaston tuotto prosentuaalisena tappiona tai voittona vuodessa viimeisten [x] vuoden aikana.**”;

c) tapauksen mukaan tuotekohtainen varoitus siitä, että aiempien tietojen edustavuus on puutteellinen tässä liitteessä olevan 15 kohdan mukaisesti, tai tarvittaessa muut syyt, selkokielellä enintään 150 merkillä;

d) tarvittaessa lyhyt selvitys siitä, mitkä maksut ja palkkiot on sisällytetty tai jätetty pois aiemman tuotto- tai arvonkehityksen laskennasta. Tätä ei sovelleta yhteissijoitusyrityksiin tai vaihtoehtoisiin sijoitusrahastoihin, joihin ei liity osallistumis- tai irtautumiskuluja. [Esimerkki:

”**Esitetystä tuotosta on vähennetty jatkuvaluonteiset kulut. Osallistumis- ja irtautumiskulut on jätetty laskelmien ulkopuolelle.**”];

e) tieto siitä, minä vuonna rahasto, rahasto-osuus tai osakelaji syntyi;

f) tarvittaessa tieto valuutasta, jonka määräisenä aiempi tuotto on laskettu.

10. Tiedot eivät saa sisältää tietoja aiemmasta tuotosta kuluvan kalenterivuoden joltakin osalta.

Aiemman tuotto- tai arvonkehityksen yhteydessä käytettävä vertailuarvo

11. Jos avaintietoasiakirjan osiossa, jonka otsikko on ”Mikä tämä tuote on?”, viitataan vertailuarvoon, kunkin yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston aiempaa tuottoa osoittavan pylvään vieressä olevaan kaavioon on merkittävä kyseisen vertailuarvon tuottoa osoittava pylväs. Tämä koskee yhteissijoitusyrityksiä tai vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja, jotka seuraavat vertailuarvoa, sekä vertailuarvoon liittyviä sijoitusrahastoja. Yhteissijoitusyritystä tai vaihtoehtoista sijoitusrahastoa pidetään hoidettuna suhteessa vertailuarvoon, jos vertailuarvoindeksillä on merkitystä yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoidossa, kuten salkun koostumusta ja/tai tulosmittareita käytettäessä.

12. Niiden yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen osalta, joilla ei ole aiempaa tuottoa koskevia tietoja vaaditulta viiden tai kymmenen vuoden ajalta, vertailuarvoa ei esitetä niiltä vuosilta, joina yhteissijoitusyritystä tai vaihtoehtoista sijoitusrahastoa ei ollut olemassa.

13. Jos yhteissijoitusyritystä tai vaihtoehtoista sijoitusrahastoa hoidetaan viittaamalla tässä liitteessä olevassa 11 kohdassa tarkoitettuun

vertailuarvoon, tämän liitteen 9 kohdassa esitettyjä tietoja on täydennettävä lihavoiduin kirjaimin seuraavasti:

”**Tässä kaaviossa esitetään rahaston tulos prosentuaalisena tappiona tai voittona viime vuoden aikana suhteessa sen vertailuarvoon.**”

”**Se voi auttaa arvioimaan, miten rahastoa on hoidettu aiemmin, ja vertaamaan sitä sen vertailuarvoon.**”

Pylväsdiagrammin esittäminen

14. Aiemman tuotto- tai arvonkehityksen pylväsdiagrammin on noudatettava seuraavia vaatimuksia:

a) pylväsdiagrammin Y-akselin asteikon on oltava lineaarinen, ei logaritminen,

b) asteikko on mukautettava pylväiden muodostamalle leveydelle, eikä pylväitä saa tiivistää tuoton vaihtelujen havaitsemista vaikeuttavalla tavalla,

c) X-akselin on lähdettävä tasolta, jolla tuotto- tai arvonkehitys on 0 %,

d) kunkin pylvään kohdalle on merkittävä saatu tuotto prosentteina,

e) aiempaa tuotto- tai arvonkehitystä koskevat luvut on pyöristettävä yhden desimaalin tarkkuudelle.

Olennaisten muutosten vaikutus ja ilmaiseminen

15. Jos yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tavoitteet ja sijoituspolitiikka muuttuvat olennaisesti tässä liitteessä olevassa 5–10 kohdassa tarkoitetussa pylväsdiagrammissa esitetyn ajanjakson aikana, yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston aiempi tuotto ennen kyseistä olennaista muutosta on edelleen esitettävä.

16. Tässä liitteessä olevassa 15 kohdassa tarkoitettua olennaista muutosta edeltävä ajanjakso on ilmoitettava pylväsdiagrammissa ja merkittävä selvästi varoituksella siitä, että tuotto- ja arvonkehitys on saavutettu olosuhteissa, jotka eivät enää päde.

Simuloitujen tietojen käyttö aiemman tuotto- ja arvonkehityksen esittämisessä

17. Kaikissa tapauksissa, joissa tuotto- ja arvonkehitys on simuloitu tässä liitteessä olevan 3 kohdan mukaisesti, pylväsdiagrammissa on ilmoitettava selvästi, että tuotto- ja arvonkehitys on simuloitu.

18. Yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen sijoitusrahasto, joka muuttaa oikeudellista asemaansa mutta pysyy sijoittautuneena samaan jäsenvaltioon, esittää oman tuotto- ja arvonkehityksensä vain, jos kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen kohtuudella arvioi, että aseman

muuttuminen ei vaikuttaisi yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tuottoon.

19. Kun on kyse direktiivin 2009/65/EY 2 artiklan 1 kohdan p alakohdan i ja iii alakohdassa tarkoitetuista sulautumisista, esitetään ainoastaan vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen aiempi tuotto.

20. Tässä liitteessä olevaa 19 kohtaa sovelletaan *soveltuvin osin* vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen sulautumisiin.

Feeder-yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtoisten feeder-sijoitusrahastojen aiemman tuoton esittäminen

21. Feeder-yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen feeder-sijoitusrahaston aiemman tuoton esittämisen on koskettava ainoastaan feeder-yhteissijoitusyritystä tai vaihtoehtoista feeder-sijoitusrahastoa, eikä siinä saa toistaa master-yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen master-sijoitusrahaston tuottoa koskevia tietoja.

22. Tässä liitteessä olevaa 21 kohtaa ei sovelleta, jos

a) feeder-yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen feeder-sijoitusrahasto esittää vertailukohtana master-yhteissijoitusyrityksensä tai vaihtoehtoisen master-sijoitusrahastonsa aiemmat tuotot; tai

b) feeder-rahasto on perustettu feeder-yhteissijoitusyrityksenä tai vaihtoehtoisena feeder-sijoitusrahastona myöhemmin kuin master-yhteissijoitusyritys tai vaihtoehtoinen master-sijoitusrahasto, ja jos tässä liitteessä olevan 3 kohdan edellytykset täyttyvät ja jos feeder-rahaston olemassaoloa edeltäviltä vuosilta esitetään feeder-yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtoisen feeder-sijoitusrahaston aiemman tuloksen perusteella simuloitu tuotto; tai

c) feeder-yhteissijoitusyrityksellä on aiempi tuotto- tai arvonkehitys ajalta, joka edelsi sen toimintaa feeder-rahastona, ja sen oma tuotto- ja arvonkehitys esitetään pylväsdiagrammissa kyseisiltä vuosilta siten, että olennainen muutos on merkitty tässä liitteessä olevassa 16 kohdassa edellytetyllä tavalla.

Sijoitussidonnaisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden aiemman tuoton esittäminen

23. Tässä liitteessä olevaa 5–16 kohtaa *sovelletaan soveltuvin* osin sijoitussidonnaisiin vakuutusmuotoisiin sijoitustuotteisiin. Esitystavan on oltava johdonmukainen asetuksen 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun selostuksen kanssa, joka koskee biometriseen riskiin liittyvän preemion tai biometriseen riskiin liittyvän preemion kulujen vaikutusta sijoituksen tuottoon.”